

Pirms Ziemassvētkiem
iepazīstamies ar Aglonas novada
GRĀVERU pagastu.
Materiālus lasiet
6., 7. un 8. lappusē.

Preiļu pilsētas egles gaismas svētki

● Pašdarbnieki kaķu, zaķu, suņu, ežu un peļu maskās, lieli, mazi un pavisam sīki knēveļi — visi ir Ziemassvētku gaidās. Lai gan Adventa laikam skaļa liksmība nepiedien, bērnu sirsnības ir atvērtas priekam.

13. decembra pēcpusdienā Preiļu centrā pulcējās gan mazi, gan lieli pilsētas iedzīvotāji, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods. Svētku iemesls — Preiļu galvenās egles iedegšana.

Par godu šim notikumam vairāku Preiļu iestāžu kolektīvi bija sagatavojuši savus uzvedumus. Ar priekšnesumiem eglītes godam un cilvēku priekam uzstājās Preiļu bērnu un jauniešu centra audzēkņi, Preiļu

Mūzikas un mākslas skolas kolektīvs, sieviešu vokālais ansamblis «Rjabinuška», Preiļu 1. pamatskolas pedagogi, Preiļu galvenās bibliotēkas kolektīvs un Preiļu Tūrisma informācijas centrs, a/s «Swedbank» un Preiļu novada domes kolektīvs. Tika gan dziedātas dziesmas, gan skatīti dzejoļi, gan iets rotājās, gan teikti laba vēlējumi. Visi pasākuma dalībnieki bija sajūsmā par a/s «Swedbank» dāvātajiem gaismas lukturim, kuri tika palaisti krēslojošajās debesis virs Preiļiem.

Pēc Preiļu novada domes priekšsēdētā-

● Līdz ar pirmajām sniegpārslām, kas sāka laisties uz zemi, eglītē iemirdzējās ugunis un galotnē spoža zvaigzne. Kuplā meža skaistule augusi Preiļu novada Aizkalnes pagastā. Foto: A.Šņepsts

ja Alda Adamoviča uzrunas tika iedegta Preiļu galvenā egle, kas priecēs gan iedzīvotājus, gan viesus visā svētku garumā.

Līdz Ziemassvētkiem vēl nedēļa laika, lai atvērtu sirdis un prātus labiem darbiem. Kā «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, ņemot vērā iedzīvotāju lielo atsaucību pagājušajā gadā, arī šogad līdz 21. decembrim Aizkalnes pagastā tiek rīkota labdarības akcija «No sirds uz sirdi...». Akciju organizē Aizkalnes pagasta tautas nams sadarbībā ar pagasta pārvaldi

un sociālo darbinieku.

Pašvaldības iedzīvotāji ziedo līdzcīvēkiem savām vajadzībām neizmantojamās, bet derīgas mantas, kas kādam citam varbūt ir ļoti nepieciešamas. Tā, piemēram, pērn starp vērtīgākajiem ziedojumiem bija ledusskapis un divāns, kas aizceļoja pie jaunajiem īpašniekiem. Ziedotās mantas tiek pieņemtas Aizkalnes pagasta pārvaldes ēkā katru darba dienu. Čaklākie ziedotāji saņems pateicības Aizkalnes pagasta tautas nama rīkotajā Ziemassvētku pasākumā 26. decembrī.

ABONĒT redakcijā ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Tikai līdz 18. decembrim «Novadnieku» var
abonēt redakcijā, Preiļos, Brīvības ielā 14!

NENOKAVĒJIET!

PALIKUŠAS 3 DARBA DIENAS!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Likteņdārza izveidei šogad saziēdota vairāk nekā Ls 100 000

Likteņdārza piemiņas parka izveidei šogad ziedoti vairāk nekā 100 000 latu, informēja projekta pārstāvji. Par projekta īstenotāju — Kokneses fonda — un saziēdotajiem līdzekļiem Likteņdārzā izbūvēts perimetralais ceļš, dabā iezīmēta dārza centrālā daļa — amfiteātris, reaktivēta vecā karjera teritorija un sakopta Daugavas krasta daļa, izveidota stāvvietu apmeklētāju transportam. Latvijas meža nozare izkopusi Likteņdārza meža daļu. Tāpat izlīdzināta zeme un iesēts zālājs ap 10 hektāru lielā teritorijā abās pusēs 2008. gadā iestādītajai ābelīšu alejai. 2010. gadā Likteņdārzā galvenais plānotais darbs ir centrālās daļas — amfiteātra — izbūve. Vēl plānots izstrādāt, izgatavot un uzstādīt dārza mēbeles, izveidot un īstenot dārza ainavu labiekārtošanas projektus; izstrādāt gājēju tiltiņa projektu dārza meža daļā un 2010. gada pavasarī uzstādīt apmeklētāju informācijas ēku. Pamatoties uz šajā gadā izsludinātā atklātā ideju konkursā «Ideju skices izstrāde skatu terasei piemiņas parkā «Likteņdārzs», Koknesē» rezultātiem, nākamgad plānots izbūvēt un novietot Likteņdārza meža daļā skatu terasi ar paviljonu. «Likteņdārza» projekta īstenotājs ir Kokneses fonds, kas izveidots 2005. gadā. Parka mākslinieciskās un filozofiskās koncepcijas autors ir Japānas ainavu arhitekts un dzenbudists Sunmio Masuno. Katram Latvijas iedzīvotājam ir iespēja piedalīties dārza veidošanā, iegādājoties ziedošanu zīmes jebkurā «Latvijas Pasta» nodaļā un iemūžinot savu tuvinieku piemiņu Likteņdārzā.

Televīzijas skatīšanai laukos būs nepieciešama Ls 35-40 vērtā aparatūra

Lai laukos varētu skatīties televīziju, būs nepieciešama vismaz 35-40 latu vērtā aparatūra, liecina biznesa portāla «Nozare.lv» pētījums. Pārejot uz virszemes ciparu apraidi, televīziju ārpus kabeltelevīziju tīklu pārklājuma varēs skatīties tikai ar specifisku aparatūru. Nepērkot ciparu virszemes televīzijas dekoderi vai satelīttelevīzijas ierīces, bezmaksas Latvijas programmas varēs skatīties, maksājot «Lattelecom» dekodera nomu — 1,98 latu mēnesī. Nacionālās radio un televīzijas padome ir apņēmīgi nolēmusi, ka ētera televīziju tikai un vienīgi skatās 220 000 mājāsaiņniecību un tās vistiešāk skars pāreja uz ciparu virszemes apraidi. Turklāt no šī skaita aptuveni 50 000 mājāsaiņniecību ir uzskatāmas par maznodrošinātām, un tās, iespējams, nevarētu atļauties pirkt dekoderi vai pat to nomāt. Savukārt turīgāki skatītāji var izvēlēties starp ciparu virszemes apraidi un satelīttelevīzijas piedāvājumiem, kas cenas ziņā tikai nedaudz atšķiras no «Lattelecom» piedāvājumiem.

Atceļ lēmumu par neapliekamā minimuma samazināšanu

Valdība pagājušajā otrdienā atcēla iepriekš pieņemto lēmumu par ar nodokli neapliekamā minimuma samazināšanu no 35 uz 25 latiem, jo šī soļa iepriekš plānoto fiskālo efektu nākamā gada valsts budžetā kompensēs iedzīvotāju ienākuma nodokļa paaugstināšana. Jau vēstīts, ka iepriekš valdība nolēma samazināt neapliekamo minimumu, lai panāktu nepieciešamo budžeta konsolidāciju, taču pēc sarunām ar starptautiskajiem aizdevējiem no šī soļa atteicās un nolēma paaugstināt iedzīvotāju ienākumu nodokli no 23% līdz 26%.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

Ikvienam skaistumam ir acis, kas to redz, jebkurai patiesībai ir ausis, kas to dzird, un ikvienai mīlestībai ir sirds, kas tai atvērta.

Ivans Panins

Jasinsku ģimenē viens par visiem un visi par vienu

Tā varētu raksturot Jasinsku ģimeni, kas 15. decembrī no Līvānu novada dosies uz lielās egles iedegšanu pie Valsts prezidenta Valda Zatlera.

Kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, Jasinski ir krietna, strādīga un radoša ģimene. Maija un Raimonds Jasinski ir kopā jau teju 20 gadus, iepazīnušies abu dzimtajā Rožupes pusē. Maija Jasinska ir Līvānu novada Rožupes pagasta bibliotēkas vadītāja. Savukārt Raimonds strādājis par tehnisko darbinieku Rožupes kultūras namā. Abi ir aktīvi pagasta sabiedriskās dzīves atbalstītāji. — Maija deju vidējās paaudzes deju kolektīvā «Rožupe», ir Rožupes pamatskolas deju kolektīva, kā arī gaidu pulciņa vadītāja, savukārt vīrs Raimonds dzied Rožupes vīru folkgrupā.

Ģimenes prieks ir Jasinsku trejmeitiņas. Vecākā meita Agita (18 gadi) apgūst datorzinības Jēkabpils Agrobiznesa koledžas 3. kursā. Savulaik absolvējusi arī Līvānu mākslas skolu. Liene (15 gadi) šobrīd mācās Jēkabpils Valsts ģimnāzijas 10. klasē un paralēli apgūst klavierspēli Līvānu J.Graubiņa mūzikas skolas pēdējā — 8. klasē. Ģimenes jaunākā, trīsgadīgā, atvasīte Zane Justīne apmeklē Rožupes pamatskolas pirmskolas bērnu grupiņu, ir liela dejotāja un dziedātāja.

Visas trīs māšas sadzīvo ļoti draudzīgi. To raksturo kaut vai fakts, ka mazā Zane Justīne lielās māšas no skolas sāk gaidīt mājās jau pirmsdienas vakarā, lai gan priecīgā satikšanās gaidāma tikai nedēļas nogalē.

Jasinski turas pie pamatvērtībām. Viņi apsaimnieko zemi un mežus kopumā 33 hektāru platībā. Ģimene pārsvarā nodarbojas ar graudkopību un lopkopību. Vēl viena Jasinsku aizraušanās ir daiļdārzniecība — mājas apkārtnē un dārzs vienmēr skaisti sakopti.

Maija Jasinska teic, ka viņas lielākā vērtība ir ģimene. Ja būtu jaunāka un

● Jasinsku ģimene (no kreisās) meita Agita, tētis Raimonds, meita Liene, mamma Maija, priekšplānā pastarīte Zane Justīne. Foto: no Jasinsku ģimenes arhīva.

situācija valstī būtu citāda, tad noteikti gribētu vēl kādu atvasīti. Pati Maija nāk no ļoti kuplas ģimenes — viņa ir jaunākā četrpadsmit bērnu ģimenē. Savukārt vīrs Raimonds ir jaunākais 3 bērnu ģimenē. — Mēs esam viens par visiem un visi par vienu. Ja kādam vajadzīgs atbalsts vai palīdzība, droši zinām, ka

tuvinieki palīdzēs un atbalstīs grūtā brīdī, — saka Maija.

Viņa arī atzīst, ka ielūgums pie prezidenta ģimenei bijis liels pagodinājums un negaidīts pārsteigums. Katrai ģimenei līdzī jāņem pašu gatavots eglītes rotājums, ko visi kopā iekarina lielajā Ziemassvētku eglē pie Rīgas pils.

Apstādināts Lielais hadronu paātrinātājs

Tehnisku iemeslu dēļ atkal apstādināts pasaulē lielākais zinātniskais instruments — Lielais hadronu paātrinātājs. Tas noticis tikai nedēļu pēc tam, kad izdevās sasniegt rekordlielu protonu kūļu paātrinājuma enerģijas līmeni.

Jau stāstījām, ka tikai pirms divām nedēļām pēc 14 mēnešu remontdarbiem atkal tika iedarbināts Lielais hadronu paātrinātājs, dodot zinātniekiem cerību atklāt tā dēvētās Dieva daļiņas, kas palīdzētu saprast, kāpēc matērijai ir masa. Taču tagad tas atkal nedarbojas.

Zinātniekiem ir cerības, ka šīs grūtības drīz izdosies pārvarēt. Lielais hadronu paātrinātājs, kas izmaksājis 10 miljardus Šveices franku jeb nepilnus 5 miljardus latu, izbūvēts pazemē pie Šveices un Francijas robežas. Tā izveide ilga gandrīz divdesmit gadu.

● REKLĀMA

metropole
OPTIKAS SALONS

Preiļos, Rīgas ielā 4D, t/c «OGA», tālr. 65320083

Dzīvot, lai nav sirdsapziņas pārmetumu

Rīķis ir apkārt. Viens zodiaka aplis nostaiģāts. Nu gandrīz nostaiģāts, pietrūkst tikai nedēļa, lai varētu teikt, ka pilni 12 gadi vienā amatā aizvadīti. Tā šobrīd var teikt cilvēks, kam bijusi visai svarīga un nopietna loma Preiļu rajona visu pagastu ikdienā, — Preiļu rajona padomes izpilddirektore no 1997. gada 23. decembra AINA PASTORE. Administratīvi teritoriālās reformas slota daudz ko pa savam saslaucījusi. Rajona nav, rajona padomes arī nav, pagastu nav. Toties ir novadi ar attiecīgajiem deputātiem, priekšniekiem, izpilddirektoriem. Vakar, 14. decembrī, Aina aizvēra aiz sevis darba kabineta durvis. Nu viņa ir brīvs cilvēks. Brīvs tādā nozīmē, ka beidzot būs laiks, ko veltīt sev un tuvajiem cilvēkiem līdzās.

— 23. decembrī pirms 12 gadiem jūs tīkāt iecelta par Preiļu rajona pašvaldības izpilddirektori. Gan toreiz, gan tagad ir ziemas saulgrīžu laiks. Īstais brīdis apcerei, pārdomām. Pakāvējieties arī jūs atmiņās.

— Par Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju tikko bija ievēlēts Arvids Soldāns. Nākamais solis — izpilddirektora iecelšana. Tā es tiku pie jauna amata, jo iepriekš rajona padomē biju pašvaldību darba koordinatore. Patiesībā tautas deputātu padomes izpilddirektora sāku strādāt 1992. gada oktobrī kā kadru lietvede, tāpēc pašvaldības darba būtība un, tā teikt, virtuve man no pašiem dzīlumiem zināma.

Ļoti vērtīgs bija laika posms, kad strādāju par pašvaldību darba koordinatori, — pārraugot pašvaldību darbu, iepazīstoties ar vietējo pašvaldību sēžu protokolliem un izvērtējot pieņemto lēmumu par reizi, ne tikai sekoju notikumam gaitai pagastos, bet arī mēģināju pamudināt kolēģus pārņemt labāko pieredzi. Rīkājām braucienus cits pie cita, pētījām, salīdzinājām. Atceros grandiozu izstādi rajona padomes ēkā. No visām pašvaldībām save da eksponātus, ar ko nu katrs lepojas. Šī izstāde dikti iepatikās pašvaldību ministrijas pārstāvim, tāpēc tīkām aicināti ar saviem darbiem uz Latviešu biedrības nama Balto zāli. Pirmie ārzemju latvieši, kas toreiz ar lielu interesi brauca uz tēvzemī, bija sajūsmā par mūsu cilvēku rokdarbiem.

Tas laiks bija interesants ar to, ka īstenojām daudzas jaunas iniciatīvas, daudz ko aizguvām. It kā sikumi, bet ļoti vajadzīgi tajā brīdī, jo mēs visi mācījāmies. Vēl nebija tas laiks, kad varēja lepnīgi aizbraukt uz ārzemēm, kā tagad saka, pieredzes apmaiņai. Uz vietas to darījām, piemēram, sadraudzējāmies ar Saldus rajona pašvaldībām. Saldenieki bija vieni no pirmajiem, kas apguva pašvaldību vienotās informācijas sistēmu Kurzemes galā. Mēs savukārt — Latgalē.

Tajā laikā man ļoti patika vērot, kādas Latvijā ir skolas. Salīdzināju un priecājos par mūsu skolām. Aiz tā, ka nav naudas, pedagogi un skolu direktori lika lietā izdomu, kaut vai solus pārkrāsojot spilgtās un neparastās krāsās, kādu sīku dizaina elementu pielika klāt, telpās izmantoja pasteltoņus. Tas mūsu rajona skolas izcēla un pārsteidza ciemiņu acīs. Šobrīd grūtu teikt lielu paldies toreizējiem skolu direktoriem, kuri spēja paveikt arī lielas lietas, piemēram, nomainīja jumtus. Kuri varēja atļauties vairāk, sāka renovēt ēkas.

Tāds bija sākums arī izpilddirektoru institūcijai kā tādai. Pēdējos gadus biju asociācijas valdē, tagad esmu nolikusi savas pilnvaras.

— Kas ir tās būtiskākās lietas, kas šajā laikā šķitušas nozīmīgas?

— Ka esmu spējusi ņemt un reizē dot.

● Visiem, visiem — paldies par atbalstu un sapratni, paldies par labiem vārdiem, ko esat man teikuši. Manai komandai — paldies, ka bijām kopā un kopā tik daudz izdarījām. Lai visiem laba veselība, Dieva svētība un dienišķā maize uz galda, šādus vārdus Ziemassvētku noskaņās teica Aina Pastore Foto: A. Šņepstis

Tas bijis ļoti svētīgs un nozīmīgs laiks, arī audzinošs. Laiks, kas mani veidoja kā personību. Izpilddirektora amats un viss, kas ar to saistīts, bija ar daudz lielāku atbildību — sākot no tā, ko tu paraksti, kur tu liec zīmogu. Mācījos Valsts Administrācijas skolas kursus, daudz lasīju, domāju, kā organizēt pasākumus, kā sagatavot lēmumprojektu, kā izpildīt kādu uzdevumu.

Pēdējos gadus, kad zināju, ka rajona padomes reorganizēs, vakaros gan vairs stundām ilgi nesēdēju pie dokumentiem, arī brīvdienās tik daudz nestrādāju. Iepriekš, isti sakot, pati sev un savai ģimenei nemaz nepiederēju. Atvaļinājuma laiks vai brīvdienas, atslēgties nevarēju. Ja kādam liekas, ka viss ir vienkārši, varētu pamēģināt un kaut vai vienu dienu nostrādāt. Tad nāktu sapratne.

Rajona padomes pakļautībā bija 12 iestādes. Par visām bija jābūt lietas kursā. Es ļoti ļoti zināju, kas notiek, piemēram, Saldus pensionātā. Jā, mēs nebijām tik naudiģi, lai varētu izpildīt visus nosacījumus un ievērot pilnīgi visas prasības gan ugunsdrošības, gan apkārtējās vides jomā. Pensionātā mīt veci cilvēki, kuriem ir savas kaprizes, kuri iemanās un dabū iedzert. Es ļoti bieži nevarēju mierīgi gulēt, kad iedomājos, ka var notikt nelaime.

Kā pati savējo esmu izdzīvojusi Aglonas internātdarusskolas likteni. Kā varēja mierīgi gulēt, ja dienā esi tur bijusi, redzējusi situāciju, zini, ko domā pedagogu kolektīvs, kā jūtas bērni. Es biju viņiem līdzās, masu saziņas līdzekļiem skaidroju situāciju, risināju tiesvedības lietas.

— Izpilddirektoram jāstrādā gan ar dokumentiem, gan cilvēkiem. Kas vieglāk?

— Kaudzes ar papīriem bija vienkāršāka lieta. Sēdies, uzraksti, kas rakstāms, jo visu esi jau iemācījies, visu zini. Tas patiešām nav dramatiski. Ar cilvēkiem ir savādāk, nekad nevari zināt, kas un kā būs. Viena būtiska sadaļa ir tavs kolektīvs, tava komanda. Otra — iestāžu vadītāji, ar kuriem jāstrādā, jāinformē. Vienmēr centāties koncentrēties uz svarīgākajiem uzdevumiem, darbiem.

Ja tagad sāktu no jauna, noteikti rīkotos pavisam savādāk, jo tagad man ir kolo-

sāla pieredze. Esmu secinājusi, ka izpilddirektors nevar strādāt ar pilnu atdevi, jo darba likumdošana diemžēl nav viņa pusē. Otra lieta, kas saista rokas, — izpilddirektors ir pakļauts politiskajai varai. Ir bijuši gadījumi, kad es kaut ko darītu savādāk, bet politiski nolēmuši citādi un man bija jāizpilda. Jo tuvāk esi reālajai dzīvei, reālajai darīšanai, jo skaidrāks skats. Tā nu sanāc, ka izpilddirektors nevar sevi pilnībā apliecināt, jo ir atkarīgs no komandas un politiķu lēmumiem. Ja politiķu vidū ir domstarpības, pēc sēdes viņi aizbrauc, bet tu paliec viens. Domā nu...

— Diez vai kāds no bijušā Preiļu rajona pašvaldību līderiem, darbiniekiem sakrājās tik lielu zināšanu bagāžu kā jūs...

— Gan jau ir zinošāki. Bet teikšu tā — likumi gan interesanti sarakstīti. Viens lasa, saprot tā, otra lasa, saprot citādi. Tādās reizēs vienmēr lūdzām skaidrojumu Latvijas Pašvaldību savienībā vai pašvaldību ministrijā, lai skaidro, lai komentē.

Nevar visu zināt ne priekšnieki, ne izpilddirektori, ne juristi. Galvenais, lai ir atbildība, lai tu centies noskaidrot patiesību un droši vari likt savu parakstu uz dokumenta, droši spiest zīmogu.

— Vai pa šiem gadiem daudziem esat bijusi sliktā?

— Noteikti. Zinu, ka kolektīvā mani sauca par mammu, bet prasīgu mammu. Taču budžeta iestādēs daļai darbinieku noteikti esmu bijusi sliktā. Runa par tiem, kuri gaidīja algas dienu, bet nedomāja, ka alga arī jānopelna. Sak, gan jau priekšnieks vai izpilddirektore tīks galā ar nepadarītajiem darbiem. Esmu rājusies, esmu pieprasījusi, piemēram, darba plānus nākamaj nedēļai vai visam gadam. Tagad bijušo rajona padomes iestāžu vadītāji saka paldies, jo mums bija izstrādāta laba sistēma, kā izstrādāt tām, kā plānot budžetu.

— Kāda bija sajūta, kad iestādes vienu pēc otras nācās nodot jaunajiem saimniekiem?

— Vislielākais gandarījums, ka šīs iestādes ir sakārtotas. Jā, aizdevumi ņēmti, lieli aizdevumi, kas vēl nav atmaksāti, bet padarīts kolosāls darbs. Ilgāku laiku novadiem nebūs jāiegulda finansējums remon-

tos. Taču bija arī tukšuma sajūta, jo ar tām visām līdz šim lepojos, piemēram, bērnu un jauniešu centru, muzeju. Uz visām mūsu iestādēm brauca pārņemti pieredzi, tātad bija vērts.

— Kura bija tā iestāde, kam visvairāk līdz dzīvots un izsāpēts?

— Rudzātu speciālā internātskola. Atceros sākumu, kad pagalmam pāri varēja pāriet tikai gumijotos zābakos, jo bija aizsūtīti kanalizācija. Tagad tā ir cita, pavisam cita skola — paraugs visām Latvijas speciālajām skolām. Tā tapa lēnām, neatlaidīgi, daudziem cilvēkiem pieliekot spēkus. Man paties prieks, ka esmu strādājusi un darbojusies ar atsaucīgiem cilvēkiem, kuri dara un neprasa, kad un kā rajona padome samaksās. Viens no tādiem ir uzņēmējs Jānis Teilāns. Tādu attieksmi būtu jāmacās citiem. Tomēr par skolu Rudzātos kopumā jāpateicas Latvijas Bērnu fonda prezidentam Andrim Bērziņam, kurš vai ar pieri gāja sienā, taču darīja visu, lai projekts tiktu īstenots un Rudzātos būtu paraugskola.

Īpašas attiecības man bija ar Līvānu mākslas skolu, kur uzraudzīju telpu renovācijas darbus. Braucu tur katru nedēļu vairākas reizes, saucu būvnieku apspriedes, lūdzu talkā būvvaldi, pašvaldību.

Brīžiem ienāk prātā, ka neesmu ilgi zvāņījusi, ka vajag apjautāties, kā iet. Tad apķeros, ka nav jāzvana, ka nav mana daļa.

Pēdējais prieks par to, ka Preiļu novada domei nodots vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Tas darbosies kā patstāvīga iestāde, kurai ir kolosāls potenciāls. Ļoti gribētos, lai pašvaldība to saprot.

— Kā jums šķiet, vai partiju lietas nav tās, kas mūsu politiķus krietni pabojā?

— Katrs no viņiem atsevišķi būtībā ir brīnišķīgi cilvēki. Šķiet, man paveicās būt šajā amatā tik ilgu gadu vienā iemesla dēļ — pēc tās partijas, vairāk nevienā citā neesmu bijusi. Noraudzījos no malās uz politiskām lietām, bet īpaši par to runāt negribu. Bet man nav kauns arī par to laiku, kad darbojos kompartijā. Toreiz sapratu, ka esmu atbildīga par cilvēku likteņiem. Nedrīkst pieņemt lēmumus, balstoties uz politiskām ambīcijām.

Neaizmirstiet, ka visi esam Dieva bērni uz zemes un visiem būs jāatskaitās par to, ko labu, ko sliktu esam izdarījuši. Cik cilvēks jūtas laimīgs, kad viņš izdarījis ko labu! Arī es savā darbā esmu rīkojusies tā, lai nav sirdsapziņas pārmetumu. Šobrīd Latvijā, Saeimā, valdībā piederība kādai politiskai partijai tiek vērtēta pārāk augstu. Neviens negrib uzņemties vainu par notikušo, ka mums tagad klājas tik smagi. Kur nu vēl piedošanu palūgt, tikai apvainojumi — tas neprot, tas zaļš un jēls, tas sabraukts ezītis...

Katram būtu jāatbild uz jautājumu, vai esmu izdarījis visu, ko spējis? Es arī neesmu visu spējusi, daudz ko tagad darītu savādāk, bet es to arī apzinos. Apzinos arī to, ka iedragāta veselība, un to man neviens nekompensēs.

— Kāda būs nākamā diena pēc aiziešanas no darba?

— Iešu uz Valsts nodarbinātības aģentūru, būšu bezdarbiece. Mājās man darāmā ļoti daudz sakrājies, varēšu darboties laukos, realizēt šādas tādas idejas. Noteikti pagalmā būs daudz puķu. Taču galvenais, ko esmu izlēmusi, — audzēšu veselīgus produktus un nodrošināšu ar tiem meitas, znotus un mazbērniņus Rīgā. Būs vistas un olas, būs man zosis. Padomājiēt, Rīgas tirgū viena zoss maksā 20 latus! Piecas zosis nobarošu, 100 lati kabatā. Bet, kur pieci mazi zoslēni, tur kārtīgs bars... Ir man zemeņu vagas, diļos aug zivis. Viss notīks, ticiet.

Reģistrētā bezdarba līmenis novembrī Latvijā bija 15,1 procenti

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2009. gada novembra beigās bija 15,1% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Valstī bezdarba līmenis, salīdzinājumā ar 2009. gada oktobri, pieaudzis par 1,0% punktu.

Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) uzskaitē 2009. gada novembra sākumā bija 157 897, novembra beigās — 169 236 bezdarbnieki. Bezdarbnieku skaits valstī mēneša laikā ir palielinājies par 11 339 cilvēkiem. 2009. gada novembrī bezdarbnieka statuss tika piešķirts 21 155 personām.

Salīdzinoši zemākais bezdarba līmenis novembrī reģistrēts*: Tukuma rajonā — 11,3%, Ventspils rajonā — 11,4%, Rīgas pilsētā — 11,5%, Daugavpils pilsētā — 12,7%, Jelgavas pilsētā — 12,9%, Ventspils pilsētā — 13,3%, Limbažu rajonā — 13,4%, Jūrmalas pilsētā — 13,5%.

Augstākais bezdarba līmenis 2009. gada novembrī reģistrēts: Rēzeknes rajonā — 31,6%, Ludzas rajonā — 27,3%, Krāslavas rajonā — 24,0%, Kuldīgas rajonā — 23,0%, Rēzeknes pilsētā — 22,6%, Balvu rajonā — 22,3%, Preiļu rajonā — 21,9%, Dobeles rajonā — 21,5%, Alūksnes rajonā — 19,9%.

NVA direktore B.Paševica: «Bezdarba līmenis turpina pieaugt visos Latvijas reģionos. Visvairāk bezdarba līmenis novembrī palielinājies Krāslavas, Dobeles, Jelgavas, Alūksnes un Kuldīgas rajonā, savukārt mazākais bezdarba pieaugums — zem viena procenta — novembrī vērojams Rīgā, Ventspilī, Ventspils rajonā un Jelgavas pilsētā. Salīdzinoši viszemākais bezdarba rādītājs valstī joprojām ir reģistrēts Tukuma rajonā, lai gan arī tur tas novembrī palielinājies par 1,3%.

Daudzi gan valsts, gan privātie uzņēmumi turpina samazināt dar-

binieku skaitu. Palielinās to bezdarbnieku skaits, kuri darbu nevar atrast jau vairāk nekā pusgadu un gadu. Cilvēkus, kas zaudējuši darbu, es aicinu apmeklēt NVA informatīvās dienas, iesaistīties NVA aktīvajos nodarbinātības pasākumos — profesionālajā un neformālajā apmācībā, praktiskajā apmācībā pie darba devēja, darba praktizēšanā pašvaldībās tiem bezdarbniekiem, kas palikuši bez iztikas līdzekļiem. Aģentūra piedāvā daudzus un dažādus atbalsta pasākumus, par kuriem ir ļoti pieaugusi interese. Cilvēki novērtējuši NVA atbalsta lietderību un nozīmi.»

3556 NVA reģistrētie bezdarbnieki novembrī iekārtojās darbā. Savukārt NVA aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros gandrīz 21 tūkstotīs bezdarbnieku novembrī strādāja pagaidu darbos.

NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos 2009. gada novembrī kopumā piedalījās 52 638 bezdarbnieki, to skaitā: profesionālajā apmācībā, pārkvalifikācijā vai kvalifikācijas paaugstināšanā — 5831 cilvēks; konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos — 24 794 cilvēki; kompleksajos atbalsta pasākumos — 3807 cilvēki; pasākumā komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai — 273 cilvēki; apmācībā darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai, ja darba devējs ir pašvaldība — 15 407 cilvēki.

Pasākuma «Profesionālā apmācība bezdarba riskam pakļautām personām» ietvaros mācības novembrī uzsākuši 1584 bezdarba riskam pakļautie nodarbinātie.

Novembra beigās NVA datu bāzē bija reģistrētas 1796 aktuālas vakances.

* Līdz 2009. gada beigām statistikas dati tiks norādīti atbilstoši rajonu sadalījumam, kurš bija spēkā līdz 2009. gada 1. jūlijam.

Galvenie bezdarba rādītāji rajonos (pilsētās) 2009. gada novembrī salīdzinājumā ar 2009. gada oktobri				
Reģions, pilsēta, rajons	Bezdarbnieku skaits mēneša beigās		Bezdarba līmenis mēneša beigās (%)	
	2009. gada oktobris	2009. gada novembris	2009. gada oktobris	2009. gada novembris
Rīgas reģionā kopā	66 031	70 317	11,7	12,5
Kurzemes reģionā kopā	22 375	23 788	15,7	16,7
Balvu rajons	2898	3076	21	22,3
Daugavpils pilsēta	6385	6940	11,7	12,7
Daugavpils rajons	2399	2628	14,6	16
Krāslavas rajons	3514	3836	22	24
Ludzas rajons	4133	4375	25,8	27,3
Preiļu rajons	3859	4115	20,5	21,9
Rēzeknes pilsēta	3677	3860	21,5	22,6
Rēzeknes rajons	5586	5819	30,4	31,6
Latgales reģionā kopā	32 451	34 649	18,9	20,2
Vidzemes reģionā kopā	16 633	18 203	15,3	16,8
Zemgales reģionā kopā	20 407	22 279	15,1	16,5
Valstī kopā	157 897	169 236	14,1	15,1

Bezdarbnieku skaits aprēķināts no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Līdz 2009. gada beigām statistikas dati tiks norādīti atbilstoši rajonu sadalījumam, kurš bija spēkā līdz 2009. gada 1. jūlijam.

NVA bezdarbniekiem sniegs atbalstu profesionālās augstākās izglītības ieguvē

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) kopā ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) atbalstu piedāvā bezdarbniekiem ar augstāko vai nepabeigtu augstāko izglītību iespēju apgūt pirmā vai otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmas. Pasākumā iesaistītajiem bezdarbniekiem tiks izsniegts kupons līdz 1000 latu vērtībā izvēlētajā studiju programmas apmaksai.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu bezdarbnieks varēs apgūt, ja programmas apguve bija sekmīgi uzsākta, bet vismaz vienu gadu pirms iesaistes nodarbinātības pasākumā pārtraukta (par studiju pārtraukumu nav uzskatāms akadēmiskais atvaļinājums) un līdz izglītību apliecināšanai dokumenta saņemšanai palicis mazāk nekā 18 mēneši.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu bezdarbnieks varēs apgūt, ja ir iegūta izvēlētajā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas apguvei nepieciešamā izglītība un ja izvēlētajā izglītības programmas apguves laiks nav ilgāks par 18 mēnešiem; ja izvēlētajā programmas apguve iepriekš bija sekmīgi uzsākta, bet vismaz vienu gadu pirms iesaistes nodarbinātības pasākumā pārtraukta un līdz izglītību apliecināšanai dokumenta saņemšanai palicis mazāk nekā 18 mēneši.

Izglītības iestādi bezdarbnieks izvēlas sadarbībā ar karjeras konsultantu. Bezdarbnieka piemērotību konkrētās izglītības programmas apguvei nosaka izglītības iestāde.

Priekšrocība tiks iesaistītajam otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas apguvē ir

tiem bezdarbniekiem, kuri nodarbinātības pasākuma pieteikšanas brīdī: vismaz trīs gadus pēc izglītības iegūšanas nebija uzsākuši darba tiesiskās attiecības iegūtās izglītības jomā; darba tiesiskās attiecības iegūtās izglītības jomā bija uzsākuši, taču tās tika izbeigtas; reģistrēti NVA kā bezdarbnieki ilgāk nekā vienu gadu.

Studiju laikā bezdarbniekam ik mēnesi tiks maksāta stipendija 70 latu apmērā. Pasākumam piešķirtā finansējuma ietvaros studijas uzsākt vai turpināt 2010. gadā varēs 350, savukārt 2011. gadā — 550 bezdarbnieki ar augstāko vai nepabeigtu augstāko izglītību.

Plašāka informācija, kā arī piedāvāto profesionālās augstākās izglītības programmu saraksts pieejams NVA mājas lapas (www.nva.gov.lv) sadaļā «Jaunie nodarbinātības pasākumi».

Sagatavoja L.Rancāne

Telšu pilsētiņa pretī Ministru kabinetam aug. Valdības vīri izliekas neredzam

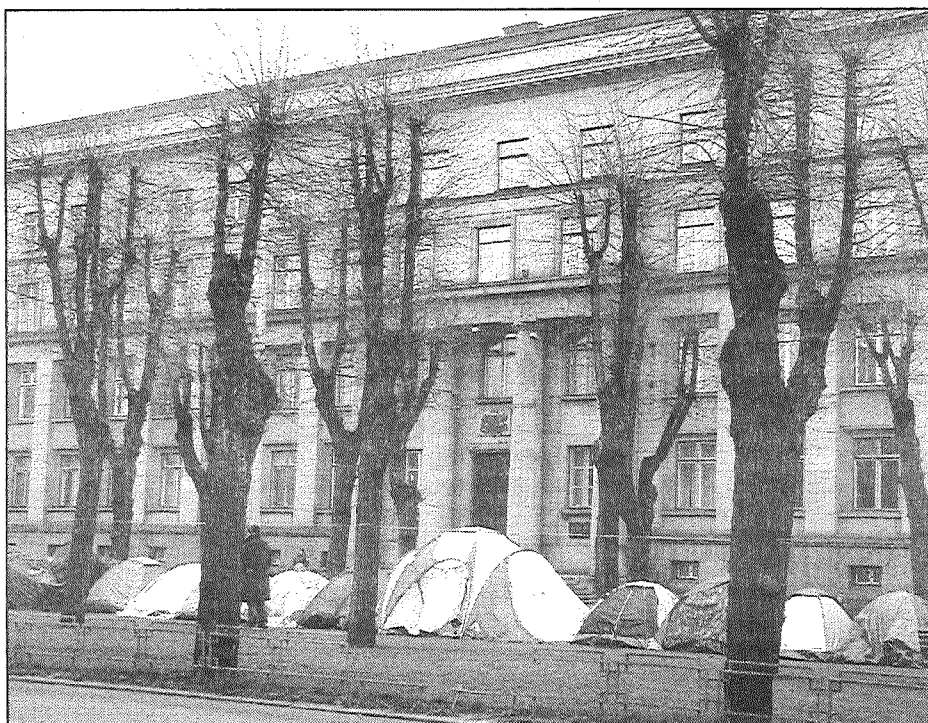
Izskatās, ka tikai Rīgas iedzīvotāji, kā arī pašmāju un citu valstu televīzijas un rakstošo mediju žurnālisti izrādā patiesu interesi par iepretim valdības ēkai uzradušos telšu pilsētiņu, kuras iemītnieki protestē pret valstī notiekošo. Viņi neprasa valdībai daudz — tikai parūpēties par savu tautu, bet šie lūgumi lielākoties paliek nesadzirdēti un nesaredzēti (vismaz pagaidām). Izņēmums ir veselības ministre Baiba Rozentāle, kura tikusies ar protestētājiem un uzdevusi ātrajai palīdzībai ik pēc sešām stundām pārbaudīt un novērtēt piketējošo veselības stāvokli.

Kā ziņo aģentūra LETA, pagājušās nedēļas nogalē pretī Ministru kabinetam bija uzceltas jau 14 teltis, protestētāju apmetne kļūst arvien apdzīvotāka un labiekārtotāka ar personīgajām mantām, termosiem, segām un pat tūrisma gāzes krāniņu. Tāpat pretī Ministru kabineta logiem novietoti lieli plakāti ar uzrakstiem latviešu un krievu valodā, bet paši protestētāji pārvietojas pa aleju, lai sasildītos, sēž uz soliņiem, kā arī sarunājas ar garāmgājējiem. Katru dienu telšu pilsētiņu apmeklējot apmēram 100 cilvēki, kuri ne tikai interesējas par to, kā klājas protestētājiem, bet arī atstāj valdībai un valstsvīriem adresētas

vēstules. Tās tikšot apkopotas un iesniegtas valdībai.

Pagājušajā nedēļā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķi vienu no protestētājiem — 57 gadus veco Genādiju — tika nogādājuši Rīgas 1. slimnīcā, jo viņam pēkšņi uznācis vājums. Tas varētu būt skaidrojams ne tikai ar spēku izsīkumu, ko izraisījis atteikšanās no ēdiena un šķidruma uzņemšanas, bet arī ar organisma atdzišanu, ņemot vērā pašreizējo gadalaiku un zemo gaisa temperatūru. Genādiji esot badojies četras dienas. Ne-raugoties uz notiekošo, viņš atkal pievienojies pārējiem telšu pilsētiņas iemītniekiem.

Pirmais telti iepretim valdības ēkai uzcēla un bada streiku pieteica, kā arī vēstuli ar prasībām valdībai iesniedza Beverinas novada Kauguru pagasta iedzīvotājs Gints Gaiķens. Plašu skaidrojumu uz protestētāju interesējošajiem jautājumiem Ministru prezidenta Valda Dombrovska vietā sagatavojis satiksmes ministrs Kaspars Gerhards. Atbildē iztūzātas valsts un pašvaldību nodrošinātās iespējas sociālās aizsardzības un nodarbinātības jomā. Ar pilnu tekstu varat iepazīties arī «Novadniekā», publikācijā 5. lappusē.

● Pa valdības ēkas logiem paveras skats uz telšu pilsētiņu, kur protestētāju skaits arvien pieaug, apliecinot, ka iedzīvotāji nav mierā ar notiekošo Latvijā. Tā protestētāju apmetne izskatījās pagājušajā nedēļā. Foto: V.Kirillova

Valdība iesaka izmantot visas valsts un pašvaldību nodrošinātās iespējas sociālās aizsardzības un nodarbinātības jomās

Publicējam zināšanai atbildes vēstuli uz bada streika pieteicēja Ginta Gaiķēna uzdotajiem jautājumiem valdības vadītājam, kas oficiāli iesniegti 7. decembra vakarā. Sakarā ar Ministru prezidenta Valda Dombrovskā atrašanos darba vizītē Bonnā, atbildes vēstuli Gintam Gaiķēnam Ministru prezidenta vietā parakstījis Satiksmes ministrs Kaspars Gerhards. Vēstule ar Valsts kancelejas starpniecību nodota adresātam, ziņo levas Aile, Komunikācijas departamenta vadītāja.

Gintam Gaiķēnam
«Jaungaiķēni», Kauguru pagastā
Beveļināš novadā, LV-4224

Esmu iepazinies ar Jūsu 2009. gada 7. novembra iesniegumu, kurā Jūs izvirzāt plašu jautājumu loku par bezdarba problēmām Latvijā. Tāpat interesējaties, kāpēc netiek radītas jaunas darba vietas, kā arī pauzēt vēlmi iegūt informāciju par to, vai Ministru kabineta plāno izstrādāt jaunu vēlēšanu norisi regulējošu likumprojektu un, vai tiek plānotas rosināt Saeimu grozīt Latvijas Republikas Satversmi (Satversme) ar mērķi pāriet uz mažoritāro vēlēšanu sistēmu.

Vēlos Jums paskaidrot, ka Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) isteno valsts politiku bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā un atbilstoši Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 6. pantam, sniedz vairākus pakalpojumus saviem klientiem. Proti, reģistrē bezdarbniekus un darba meklētājus, piešķir tiem statusu, sniedz konsultācijas par darba iespējām gan Latvijā, gan ārvalstīs, veic profesionālo prasmju un vēlmju noskaidrošanu, kā arī organizē aktīvos nodarbinātības un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus.

Tieši aktīvo nodarbinātības pasākumu galvenais mērķis ir sniegt atbalstu bezdarba situācijā nonākušam cilvēkam. Aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu laikā persona saņem arī finansiālu atbalstu par daļību pasākumos — algas vai stipendijas veidā. Tā, piemēram, lai atbalstītu un nodrošinātu minimālus ienākumus tiem iedzīvotājiem, kuri nesāņ bezdarbnieka pabalstu, no 2009. gada septembra NVA piedāvā iespēju iesaistīties pasākumā «Darba prakšes darba meklētājiem ar stipendiju», kura ietvaros visas Latvijas pašvaldībās (izņemot Babītes pašvaldību) tiek piedāvātas darba prakšes vietas. Darba prakses ietvaros bezdarbniekam ir jāstrādā sabiedrībai derīgos — fiziska rakstura darbos, par to saņemot stipendiju 100 latu apmērā par pilnu darba slodzi ik mēnesi laika periodā līdz sešiem mēnešiem. Pasākumā līdz 2010. gada beigām plānots iesaistīt līdz 50 000 bezdarbnieku. 2009. gada pasākumā iesaistīti jau 17 310 bezdarbnieki.

Lai nodrošinātu darba vietu darbiniekus, kuriem ir piedāvāta nepilna darba slodze, NVA kopš 2009. gada septembra piedāvā profesionālās apmācību iespējas (ar kuponu), sniedzot iespēju personai pilnveidot savas profesionālās prasmes, tādējādi veicinot ilgtspējīgu darba vietu saglabāšanu, kā arī nodrošinot nodarbinātājam papildus ienākumus — ikmēneša stipendiju 70 LVL apmērā, kamēr nodarbinātāis jeb bezdarba riskam pakļautā persona apgūt apmācību programmas. Līdz 2009. gada 16. novembrim tika izsniegti 2935 kuponi un 767 personas uzsākušas apmācības. No 2009. - 2013. g. plānots sniegt atbalstu 11 000 personām.

Lai gan aktīvo nodarbinātības un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu finansēšanai lielākoties tiek izmantots Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums un tikai daļēji valsts budžeta līdzekļi, tas nav pietiekams, lai nodrošinātu atbalstu visiem bezdarbniekiem (uz 2009. gada 6. decembri bezdarbnieka statusu ir ieguvušas 171 222 personas, bet aktīvajos nodarbinātības pasākumos plānots iesaistīt aptuveni 88 950 bezdarbniekus). Līdz ar to bez valsts īstenotajam bezdarba seku mazināšanas aktivitātēm nepieciešama arī pašu individuālā aktivitāte gan meklējot darba iespējas, gan pastāvīgi ceļot savu kvalifikāciju un pielāgojoties darba tirgus prasībām.

Vēlos norādīt, ka šobrīd viens no valdības izstrādātajiem mērķiem ir sniegt atbalstu bez darba palikušiem cilvēkiem, kā arī mazināt bezdarba iestāšanās risku bezdarba riskam pakļautām, nodarbinātām personām.

Nemot vērā iepriekš minēto situāciju, aktīvie nodarbinātības un preventīvie bezdarba samazināšanas pasākumi veidoti tā, lai personu sagatavotu darba devēju pieteiktajām darba vietām, taču NVA saviem klientiem piedāvā arī aktīvo nodarbinātības pasākumu, kas gan sniedz atbalstu, gan nodrošina jaunu darba vietu radīšanu — pasākumus komercdarbības vai pašnodarbinātības jomās. Minētais pasākums veicina bezdarbniekus uzsākt uzņēmējdarbību, kuru ietvaros bezdarbniekiem tiek nodrošināti gan konsultatīvie, gan finanšu atbalsta pasākumi, kas palīdz bezdarbniekiem ar iepriekšēju sagatavotību un ievirzi komercdarbības veikšanā uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību. Bezdarbniekiem pasākuma laikā tiek nodrošinātas konsultācijas biznesa plāna sagatavošanā un dotācija līdz 4000 LVL. 2009. gadā bija plānots iesaistīt aptuveni 270 personas, atbalstot 80 biznesa plānus. Līdz 2009. gada 1. oktobrim iesaistīti 82 bezdarbnieki. Tāpat NVA 2009. gada ietvaros ir nodrošinājusi 507 personām valsts līdzfinansētas darba vietas (tai skaitā 89 personām ar invaliditāti), kur bezdarbniekiem vismaz gadu (personām ar invaliditāti vismaz divus gadus) NVA maksā darba algu valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērā.

Jautājumā par finansiālu atbalsta sniegšanu bez iztikas līdzekļiem esošām personām paskaidroju, ka situācija, kaļ objektīvu apstākļu dēļ (zaudētais darbs, beidzies bezdarbnieka pabalsta izmaksas periods, vai šis pabalsts ir ļoti zems vai citu iemeslu dēļ) personas ienākumi ir zemi vai tādu vispār nav, un vairs nav arī citu materiālo resursu (uzkrājumi, īpašumi, ko izmantot peļņas gūšanai), personai ir iespēja griezties savas dzīvesvietas pašvaldības sociālajā dienestā pēc pašvaldības sociālās palīdzības. Tiesības saņemt pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu garantēta minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (GMI pabalstu) ir par trūcīgām atzītām ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, ja viņu ienākumi uz katru ģimenes locekli mēnesi ir zemāki par Ministru kabineta noteikto GMI līmeni: 40 LVL pieaugušām personām un 45 LVL bērniem. Savukārt pašvaldības dzīvokļa pabalstu piešķiršanas nosacījumus un apmēru nosaka katra pašvaldība pati savos saistošajos noteikumos.

Lai pašvaldībām apstākļos, kad samazinās ienākumi no budžetos un pieaug pieprasījums pēc GMI un dzīvokļu pabalstiem, būtu iespējas visiem iedzīvotājiem šos pabalstus nodrošināt, sākot ar šī gada novembri, uzsākta valsts budžeta līdzfinansējuma piešķiršana pašvaldībām šo pabalstu nodrošināšanai. Tāpat no 2009. gada 1. decembra stājusies spēkā grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas pašvaldībām dod tiesības trūcīgās ģimenes (personas) statusu piešķirt arī gadījumos, ja ģimenei (vai kādam no ģimenes locekļiem) ir pārdarbs. Līdz šim pārdarbs nebija šķērslis trūcīgās ģimenes (personas) statusa piešķiršanai un līdz ar to — GMI pabalsta piešķiršanai.

Atbildot uz jautājumu par jaunu darba vietu radīšanu, vēlos paskaidrot, ka būtiska loma šobrīd ir atbalsta programmai, ko realizē Hipotēku banka. 2008. gada 13. maijā Ministru kabinetā tika akceptēta Komersantu konkurētspējas uzlabošanas atbalsta programma, kur valdība paredzēja atbalstīt investīciju un apgrozāmo līdzekļu aizdevumu veidā uzņēmumus, kuri

orientējas uz starptautisko tirgu, ražo produkciju vai sniedz pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību, tehnoloģiski ietilpīgus ražošanas uzņēmumus, kā arī jaunu uzņēmumu izveidi. Programma uzsākta 2008. gada jūnijā, aizdevumu izsniegšanai izmantojot no noguldījumiem piesaistītos līdzekļus. 2009. gada februārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr. 164 «Par aizdevumiem komersantu konkurētspējas uzlabošanai», paredzot, ka Hipotēku banka līdz 2013. gada decembrim izsniegs aizdevumus komersantiem konkurētspējas uzlabošanai 210 milj. LVL apmērā. Noteikumu ietvaros tika paplašināts atbalstāmo uzņēmumu loks — līdz ar maziem un vidējiem komersantiem (MVK), atbalstu var saņemt arī lieli komersanti, kuriem ir ekonomiski pamatoti turpmākās darbības plāni, bet nav pieejams kredītiestāžu finansējums paaugstinātu risku dēļ. Programmas ietvaros tiks izsniegti investīciju un apgrozāmo līdzekļu aizdevumi, kopējai aizdevumu summai vienam komersantam nepārsniedzot 6 milj. LVL. Aizdevumi pamatā ir paredzēti apstrādes nozares komersantu projektu realizācijai un komersantiem, kuri piesaista ES struktūrfondu grantu programmu finansējumu.

Ar Ministru kabineta 2008. gada decembra rīkojumu nr. 752 tika apstiprināta Latvijas mazo un vidējo komersantu mikrokreditēšanas programma, tās īstenošanu uzticot Hipotēku bankai. Programmas mērķis ir ieviest MVK un pašnodarbināto personu mikrokreditēšanas mehānismu un veicināt mikrokreditu pieejamību neliela biznesa uzsākšanai vai attīstīšanai. Mikrokrediti paredzēti biznesa projektu realizācijai — investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem — uzņēmumiem līdz 10 darbiniekiem, kā arī pašnodarbinātām personām, kas darbojas ārpus Rīgas. Mikrokreditus līdz 3 tūkst. LVL piešķir Hipotēku banka, ja nepieciešams, mikrokreditu piešķiršanā un uzraudzībā piesaistot kooperatīvās krājizdevu sabiedrības, kuras ir izveidotas pēc teritoriālā principa un darbojas ārpus Rīgas pilsētas teritorijas. Programmas kopējais budžets ir 565 tūkst. LVL. Paredzams, ka programmas ietvaros mikrokreditus saņems līdz 300 uzņēmēji. Kopš 2009. gada februāra, kad sākās programmas realizācija, līdz 2009. gada 1. oktobrim Hipotēku banka jau ir piešķirusi 87 aizdevumus 244,3 tūkst. LVL apmērā.

2009. gada septembrī Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr. 1065 «Par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo komersantu un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai». Atbilstoši šiem noteikumiem, Hipotēku bankai uzdots realizēt jaunu aizdevumu programmu, kuras mērķis ir uzlabot Latvijā reģistrētu saimnieciskās darbības veicēju finansējumu, tādējādi veicinot tautsaimniecības attīstību. Paredzēts, ka programmas ietvaros līdz 2013. gada decembrim sīko (mikro), mazo un vidējo komersantu un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai būs pieejami apgrozāmo līdzekļu un investīciju aizdevumi 142 milj. LVL apmērā. Kopējā aizdevumu summa vienam saimnieciskās darbības veicējam nedrīkstēs pārsniegt 300 tūkst. LVL. Šobrīd programma ir sagatavošanas stadijā, programmas realizācijai Hipotēku banka 2009. gada oktobrī ir noslēgusi 100 milj. EUR apmērā aizdevuma līgumu ar Eiropas Investīciju Banku, kas stāsies spēkā pēc valsts galvojuma līguma parakstīšanas.

Tāpat jāteic, ka līdz ar Hipotēku banku, tās filiālēm, uzņēmēju atbalstu nodrošina arī bankas struktūrvienība — Atbalsta programmu pārvalde ALTUM (ALTUM). Pārvalde isteno valsts ES finansētas atbalsta programmas, sniedzot paaugstināta riska aizdevumus dzīvotspējīgiem un perspektīviem MVK un uzņēmējdarbības uzsācēju projektētiem, kurus komercbankas nefinansē nepietiekama kālas nodrošinājuma un citu projekta risku dēļ.

2009. gada 31. martā Ministru kabinets apstiprināja noteikumus nr. 293, kuri nosaka ESF līdzfinansētās programmas «Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai» īstenošanas kārtību. Programmas mērķis ir paaugstināt saimnieciskās darbības aktivitāti valstī, attīstot uzsācēju zināšanas un iemaņas uzņēmējdarbībā, kā arī sniegtot tiem finansiālo atbalstu. Uz atbalstu var pretendēt iedzīvotāji darbspējas vecumā, ieskaitot bezdarbniekus, kuri ir izteikuši vēlmi uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību, kā arī jaundibinātie komersanti. Biznesa plānā paredzētā projekta apjoms nedrīkst pārsniegt 60 tūkst. LVL, vienlaicīgi atbalsta saņēmējam ir jānodrošina līdzfinansējums sava biznesa plāna īstenošanai vismaz 10% apmērā no biznesa plānā paredzētās projekta summas.

2009. gada 10. martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr. 237 «Par darbības programmas «Uzņēmējdarbība un inovācijas» papildinājuma 2.2.1.3. aktivitāti «Garantijas komersantu konkurētspējas uzlabošanai». Noteikumu mērķis ir nodrošināt komersantiem pieeju finansējumam komercdarbības attīstībai un Eiropas Savienības fondu projektu ieviešanai, saņemot garantijas situācijās, kad komersanta rīcībā esošais nodrošinājums nav pietiekams kredītoresursu piesaisti nepieciešamajā apjomā un bankas komersantu novērtē kā pārāk riskantu, kā arī veicināt Latvijas komersantu konkurētspēju, sekmēt jaunu tirgu apgušanu un nostiprināšanos esošajos. SIA «Latvijas Garantiju aģentūra» garantijas sniedz par šādiem finansiālajiem pakalpojumiem: aizdevumu investīcijām; apgrozāmo līdzekļu aizdevumi; finanšu lizings; vietējais faktoring. Garantijas sedz līdz 80% no finanšu pakalpojuma pamatsummas, bet ne vairāk kā 3 milj. eiro vienam uzņēmumam. Uz 2009. gada 31. oktobrī SIA «Latvijas Garantiju aģentūra» ir saņēmusi pieteikumus garantiju saņemšanai no 209 uzņēmumiem, garantiju pieteikumi ir apstiprināti 117 uzņēmumiem un ir izsniegtas garantijas 85 uzņēmumiem. Tāpat jāpiemin, ka 2009. gada 12. maijā Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr. 436 «Īstermiņa eksporta kredīta noteikumi», kas nosaka īstermiņa eksporta kredītu garantiju segumu, saņēmējus, garantiju sniegšanas kārtību un kārtību, kādā garantētājs sedz zaudējumus.

2009. gada 30. oktobrī Ministru kabinets ir apstiprinājis «Konceptija par mikrouzņēmumu atbalsta pasākumiem» (MK rīkojums nr. 748), kuras mērķis ir radīt nepieciešamos priekšnoteikumus, lai bez darba palikušos iedzīvotājus mudinātu uzsākt komercdarbību, izveidot mikrouzņēmumu darbību veicināto komercdarbības vidi, samazinot bezdarba līmeni, kā arī atstāt uzņēmēja spējas, tādējādi palielinot uzņēmēju īpatsvaru kopējo nodarbinātību skaitā. Lai sasniegtu konceptijas mērķi, ir paredzēti šādi darbības virzieni: samazināt mikrouzņēmumu komercdarbības uzsākšanas izmaksas (samazināt pamatkapitāla prasības sabiedrībām ar ierobežotu atbildību no 2000 LVL uz 100 LVL, samazināt valsts nodevu apmēru par reģistrāciju par 50%); ieviest mikrouzņēmumiem draudzīgu nodokļu politiku (ieviekt fiskālo ienākuma nodokli, ieviest patentmaksas); panākt, ka mikrouzņēmējs pats ir spējīgs kārtot grāmatvedību; nodrošināt finanšu pieejamību mikrouzņēmumiem; nodrošināt pilnvērtīgas informācijas pieejamību mikrouzņēmumiem.

Attiecībā uz valsts uzņēmumu dibināšanu norādām, ka saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmo daļu valsts komercdarbību var veikt: ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā; nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību; stratēģiski svarīgā nozarē; jaunā nozarē; nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi; nozarē, kurā atbil-

stoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu. Turklāt jāteic, ka komercdarbības veikšanai publiska persona saskaņā ar likumu dibina kapitālsabiedrību, līdz ar to valstij ir ierobežotas iespējas nodarboties ar komercdarbību, jo tādējādi tā kroplo tirgu nozarē, kurā pastāv konkurence. Ja valsts dibinātu kapitālsabiedrības bez jebkāda šai sabiedrībai noteikta komercdarbības mērķa, tad tā būtu valsts naudas un mantas izšķērdēšana, jo šāda sabiedrība nevarētu spēēt pelnīt un būtu attiecīgi dotājama no valsts budžeta.

Jautājumā par mažoritāru vēlēšanu sistēmu paskaidroju, ka Latvijas Republikas vēlēšanu sistēmas pamatprincipi ir ietverti Satversmē, un Satversmes 6. pants noteic, ka Saeimu ievēl vispārīgās, vienlīdzīgās, tiesās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās. Savukārt atbilstoši Satversmes 7. pantam, sadalot Latvijā atsevišķos vēlēšanu apgabalos, Saeimas deputātu skaits, kurš ievēlams katrā vēlēšanu apgabalā, noteicams proporcionāli katrā apgabalā vēlējamu skaitam. Ņemot vērā to, ka Ministru kabinets pilda izpildvaras funkcijas un atbilstoši Satversmes 59. pantam Ministru prezidentam un ministriem viņu amata izpildīšanai ir nepieciešama Saeimas uzticība, un viņi par savu darbību ir atbildīgi Saeimas priekšā, uzskatāms, ka konceptuāls lēmums par vēlēšanu sistēmas maiņu ir ekskluzīvā likumdevēja kompetencē. Tādējādi Ministru kabinets nav tiesīgs vienpersoniski izņemt jautājumu par grozījumu izdarīšanu Latvijas Republikas Satversmes 6. un 7. pantā un atbilstoša satura likumprojekta izstrādi, jo šādu grozījumu izdarīšanai ir nepieciešams Saeimas deputātu vairākuma atbalsts.

Vienlaikus vēstu uzmanību uz to, ka, lai arī publiskajā telpā notiek diskusija par vēlēšanu sistēmas maiņu, eksportu līmenī nav pietiekami lieni izdiskutētas tās priekšrocības, kas ir proporcionālajai un mažoritārajai vēlēšanu sistēmai, kā arī pietiekami detalizēti izvērtēti proporcionālās vēlēšanu sistēmas trūkumi praksē, un vai tie ir pietiekami, lai būtiski mainītu vēlēšanu sistēmu valstī. Proti, vai mažoritārās vēlēšanu sistēmas ieviešana spēš atrisināt praksē pastāvošās problēmas un uzlabos politikas kvalitāti.

Turklāt, kā pareizi norādīts iesniegumā, pāreja no proporcionālās vēlēšanu sistēmas uz citu vēlēšanu sistēmu paredz grozījumu izdarīšanu Satversmē, bet saskaņā ar Satversmes 77. pantu Satversmes 6. pants ir grozāms tikai un vienīgi tautas nobalsošanā, kurā par grozījumiem jānobalso vismaz pursei no balsstiesīgajiem. Tādējādi lece-rētajai sistēmai tiesām būtu jābūt pār-liecinošākai par pašreizējo, lai vispār nepieciešamo pilsoņu skaitu varētu mobilizēt referendumam.

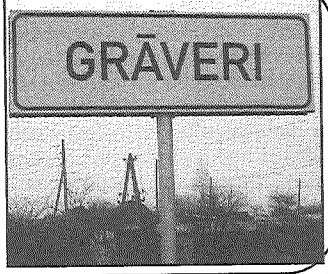
Ievērojot minēto, vēlos norādīt, ka Tieslietu ministrija šobrīd Satversmes grozījumu ar mērķi mainīt vēlēšanu sistēmu Latvijā Republikā neizstrādā. Vienlaikus vēstu uzmanību, ka, lai novērstu praksē pastāvošās problēmas un pilnveidotu vēlēšanu sistēmu, ir izdarīti vairāki grozījumi spēkā esošajos normatīvajos aktos. Proti, ir noteikts, ka vienu un to pašu kandidātu var pieteikt tikai viena nosaukuma kandidātu sarakstā vienā vēlēšanu apgabalā, tādējādi atsakoties no «lokomotīvu» principa Saeimas vēlēšanu likumā, ir paplašinātas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvaras partiju tēriņu procesa uzraudzīšanā. Stājušies spēkā, kā arī tiek izstrādāti grozījumi likumos par priekšvēlēšanu agitāciju, kā arī ir pārskatīti un optimizēti sodi par priekšvēlēšanu agitācijas pārkāpumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto pasākumu kopumu un izklāstītos faktus, aicinu Jūs pārtraukt bada streiku un protesta akciju, kā arī izmantot visas valsts un pašvaldību nodrošinātās iespējas sociālās aizsardzības un nodarbinātības jomās.

Ministru prezidenta
vietā Satiksmes ministrs
K.G.

Pirms Ziemassvētkiem iepazīstamies ar Aglonas novada GRĀVERU pagastu

Laiks nu gan skrien ātri! Pirmsjāņu noskaņās braucām lūkot, kā dzīvo mūsu sābri — Aglonas novada Šķeltovas pagasta ļaudis. Tēpat aiz durvīm ziemas saulgrieži, kad braucam ciemos pie grāveriešiem, kopš 1. jūlija nu jau piltiesīgiem Aglonas novada iedzīvotājiem.

Jaelūkojamies Aglonas novada kartē, tad redzam, ka Grāveru pagasts atrodas starp Šķeltovas, Kastuļinas un Aglonas pagasta teritorijām un ir samērā neliels, tā kopplatība ir 65,3 kvadrāt kilometri, un šī gada sākumā tajā dzīvoja tikai 609 iedzīvotāji (deviņi cilvēki uz kvadrāt kilometru). Pagasta pārvaldē stāsta, ka šis skaits ir šobrīd droši vien esot mazāks. Daļa jauno cilvēku devušies meklēt darbu Rīgā, citi — apgūt izglītību kādās tuvākās pilsētās. Vēl daļa ir pavisam tālu — Anglijā, Irījā vai citās valstīs, atbrauc mājās, labi ja pāris reizes gadā.

Tagadējais Grāveru pagasts kā administratīva vienība pārdzīvojis dažādas pārmaiņas — pievienošanu, atvienošanu, šķelšanu un dalīšanu, un izveidojies no kādreizējā Daugavpils apriņķa Aulejas pagasta, ko pēc kara, 1945. gadā, sadalīja, izveidojot Apšenieku, Aulejas, Ostrovas un Grāveru pašvaldības. 1968. gadā Grāveriem pievienoja Voveru ciemu, bet daļu Grāveru ciema teritorijas atšķēla, pievienojot Šķeltovai.

Akmenīca, Voveri, Trūpi, Pizāni, Rāgeļi, Lipski, Apšenieki — latviski, drīzāk latgaliski un poliski nosaukumi. Turpat līdzās slāviskas cilmes apdzīvoto vietu nosaukumi — Belogradova, Grabavščizna, Kļišova, Ostrovs, Timofejeva. Grāveru ļaužu geneoloģija ir sarežģīta un notikumiem un vēsturiskiem pavērsieniem bagāta, jo dažādas varas

te pāri gājušas, atstājot savas pēdas vietējo iedzīvotāju radu rakstos.

Grāveru pagasts atrodas Latgales augstienes Dagdas paugurainē. Kur pauguri, piemēram, Visokajā gora, tur arī lejas. Kur lejas, tur ezeri — Jazinkas, Saveļu, Kombuļu, Kalvišu, Zosnas, Sakovas, Vidrinkas. Bezgala gleznaini, ar stāviem un lēzeniem krastiem, ar salām, klusiem ielokiem un ūdeņiem, kas dažā labā vietā sasniedz 33 metru dziļumu, un bagātiem zivju lomiem. Biologiem te gatavā paradīze, nesen speciālistiem īpaši paveicies, Jazinkā atklāta īpaši aizsargājama augu suga — mieturu hidrilla, agrāk bijusi sastopama arī gudrsparu ezerene. Kā caurvijoša stīga cauri Grāveru pagastam uz Šķeltovu un tālāk uz Preiļu novadu lēnām aizburbuļo Dubna, kas Livānos sastopas ar Daugavu.

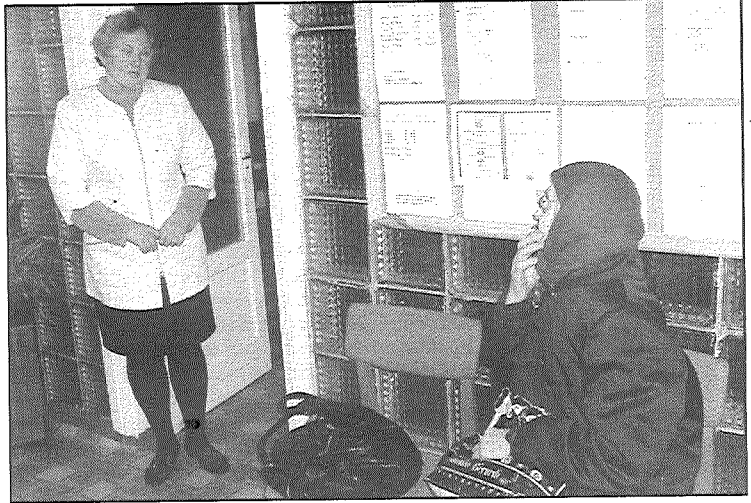
Lielā tautu staiģošana pa Grāveru puses pakalniem atnesusi arī reliģiju daudzveidību. Grāveros atrodas pareizticīgo baznīca ar skaistu gala ārsienas gleznojumu. Kovaļevā — vec ticībnieku lūgšanu nams, bet Rāgeļos — svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca. Vēsturniekiem te vēl daudz ko pēdīt un atklāt senos pilskalnus — Slobodas Pļikovāja gora, Slobodas Starij Zamok, Rāgeļu pilskalnā, Eglu pilskalnā, Grabausčiznas viduslaiku kapsētā sauktā arī par Franču kapiem, tāpat Grāveru senkapos I (Kazakov ostrov).

Tikšanās vieta — feldšeru vecmāšu punkts

Grāveru feldšeru vecmāšu punkts, tāpat kā vietējais veikals, ir viena no tām sabiedriskām vietām ciematā, kur ikdienā manāma vislielākā rosība.

«Meitiņ, kādi manos gados pilsētu dakteri, re, gumijnieki kājās, pa dubļiem knapi tieku tos piecus kilometrus līdz Grāveriem. Paldies Dievam, pie mums atbrauc daktere un nav jāmokās pa autobusiem, lai nokļūtu uz polikliniku pilsētā. Un vēl ar paziņām satiekos, aprunājos,» tā saka Grāveru feldšeru vecmāšu punkta uzgaidāmajā telpā sastaptā pensionāre. Viņai līdzās vēl pāris kundzītes gados, kāda māmiņa ar jaunākā skolas vecuma dēlenu, kas veiksmīgi ticis galā ar slimību un tagad nāk atrādities no Krāslavas atbraukušajai ģimenes ārstei.

Pagasta ļaudis ir ļoti priecīgi, ka sakarā ar visām reformām un apvienošanām vietējais feldšeru vecmāšu punkts nav nolikvidēts un ik dienas ver durvis vaļā pacientiem. Tiesa, ģimenes ārste Marina Procevska Grāveros no Krāslavas ierodas tikai divas reizes mēnesī, bet divreiz nedēļā šurp brauc feldšere Leontina Dzalbe no Aulejas. Toties medicīnas māsa Valentīna Demidoviča sastopama katru dienu. Viņa atceras vēl tos laikus, kad telpas medicīmi bijušas ierādītas kādā daudzdzīvokļu namā. Tagad nevarot neko labāku vēlēties, jo feldšeru vecmāšu punkts atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, ir pietiekami plašs un aizņem telpas, kur kopsaimniecību laikā atradās

● Grāveru feldšeru vecmāšu punkta medicīnas māsa Valentīna Demidoviča sniedz palīdzību vietējiem iedzīvotājiem jau 25 gadus. Viņa ir vienīgā, kas medicīnas iestādē pacientus pieņem katru darba dienu.

fizikālās terapijas kabinetu.

«Esam izgājuši sertifikācijas procesu, kas mums ļauj strādāt līdz 2013. gadam,» stāsta V.Demidoviča. «Pašlaik pieņemam ambulatoros slimniekus, veicam mājas vizītes akūtos gadījumos, tāpat valsts noteiktās bezmaksas un arī maksas vakcinācijas. Apmeklētājiem ir iespēja izmērit asinsspiedienu, noteikt cukura līmeni asinīs, saņemt ģimenes ārstes nozīmētās injekcijas.»

Izradot plašas telpas, pieredzējuši medicīnas māsa atceras, ka savulaik te pati strādājusi tā sauktajā profilaktorijā, kur vietējiem ļaudim piedāvāts visai plašs dažādu fizikālo procedūru klāsts. Ko līdzīgu iekārtot tagad neesot reāli, jo pacientu maksātspēja zema, iegādājamā aparatūra ļoti dārga,

arī prasības kabineta ierīkošanai visai stingras.

Valentīna atzīst, ka esot zēl gados vecāko pagasta iedzīvotāju, daudzus no kuriem viņa pazīst gadu desmitiem. Spēki un veselība atdoti diženajai padomju valstij, strādājot fermās un kolhoza tīrums, tagad pašiem palikušas tikai kāites — paaugstināts asinsspiediens, sirds slimības, osteohondroze, osteoporoze un tā tālāk. Vienīgais glābiņš ir vietējie dakteriši, kuri prot atvieglot *sirds grūtumu* ne vien ar zālēm, bet vienkārši aprunājoties. To apliecina arī dakteres uzgaidāmajā telpā gaidošie pacienti, viņiem katram savas raizes — samazinātās pensijas, bērni, kuri palikuši bez darba, un tā tālāk.

Vēl daudz neizmantotu iespēju

Iebraucējiem Grāveri, ciemats un pagasta centrs šosejas Krāslava — Preiļi — Madona malā, liekas klusa un rāma vieta, kuru var pat nepamanīt, ja vien nepiebremzē un neiegrībzas pa kādu no mazajām ieliņām tuvāk mājām. Varbūt drūmais laiks pie vainas, bet cilvēki vairāk pa mājām, laukā dodas vien tad, ja kāda vajadzība.

● Aglonas novada Grāveru pagasta pārvaldes vadītājās amatā Aina Buiniča ir kopš šī gada 15. jūlija. Taču nākamgad būs 25 gadi, kopš viņas darba dzīve rit Grāveros. Kopsaimniecības laikos strādājusi par agronomi, vēlāk pagastā kā Valsts zemes dienesta zemes ierīkotāja, pildījusi arī lauku atbilstības speciālistes pienākumus. Aina pazīst visus pagasta ļaudis, un viņi pazīst Ainu. Foto: L.Kirillova

Aina Buiniča stāsta par centīgākajiem lauksaimniekiem, kuri palēnām, bet neatlaidīgi saimnieko savās zemēs. Zemnieku saimniecības «Turaidas» īpašniece Valentīna Vasiļjeva audzē rapsi, graudus, kopj jaunlopus, apsaimnieko 150 hektārus zemes Grāveru pagasta teritorijā, nomā zemi Šķeltovas un Andrupenes pagastā. Pašlaik Va-

lentina gan mājās neesot sastopama, jo aizbraukusi uz Angliju paciemoties pie dēla, kura ģimenē nesen piedzī mazulis. Pie spēcīgākajiem un perspektīvākajiem zemniekiem pieskaitāmi arī Iveta un Andris Ploniši no «Jaunmežmaļiem» pie Kombuļu robežas. Atgriezušies dzimtajā pusē, nopirkuši vecu māju, izremontējuši, uztur krietnu slaucamo govju ganāmpulku. Ar piena lopkopību nodarbojas arī Valentīna Leontjeva. Bet par šo ģimeni kādreiz noteikti būs atsevišķs stāsts kā par audzūģimēni. Arī pašlaik pie viņas mājas atraduši un ģimenes siltumu gūst divi bērni. Tie, kuri jau izauguši, regulāri brauc ciemos. Savukārt zemnieks Oļegs Rabkevičs, «Pakalnu» īpašnieks, veiksmīgi īstenojis projektu jaunas govju fermas būvniecībai.

Diemžēl lielāku un mazāku ezeru caur-austā pagasta teritorija nav mudinājusi vietējos ļaudis nodarboties tūrismā un viesu uzņemšanas jomā, laukum pietrūcis iniciatīvas. Daba un tās bagātības tiek izmantotas minimāli. Ezeru krastos dzīvojošie gan ņemot atļaujas zivju zvejai, bet lomus izmantojot vienīgi pašu vajadzībām. Kur lai to iniciatīvu ņem, ja lielākā daļa jauniešu aizbraukuši projām. Ne salīdzināt ar kopsaimniecības laikiem, kad Grāveros dzīve kūstā kūstāja un jaunatnei bija ne tikai darbs, bet piedāvātas visdažādākās iespējas. Visus šos gadus kaut kas nav bijis īsti kārtībā ar valsts politiku, ka cilvēki spiesti braukt projām. Kāda pagasta pārvaldes darbiniecei gan dēls, gan meita jau kuro gadu projām Anglijā. Iekārtojušies tur labos darbos un diez vai atgriezīsies Latvijā.

Grāveru pagasts nav bijis arī to pašvaldību skaitā, kur pēdējos gados īstenoti vērienīgi projekti vai ienākusi Eiropas fon-

du nauda. Aina Buiniča piekrīt, ka daudz kas nokavēts. Pašlaik gan izstrādāts projekts Grāveru ciemata ūdenssaimniecības rekonstrukcijai. Tā realizācija ieplānotā nākamgad, bet vēl nav istas skaidrības, vai pietiks pašvaldības līdzfinansējuma līdzekļu. Tiesa, ūdensvads grāveriešu dzīvokļos ir, tāpat darbojas kanalizācija un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, bet rekonstrukcija ļoti nepieciešama. Sagatavots projekts ciemata centrālās ielas rekonstrukcijai, taču īstenošanu atkal bremzē smagā ekonomiskā situācija.

Vienīgās patīkamās pēdējā laika pārmaiņas manāmas ēkā (agrākajā bērnudārzā), kur atrodas pagasta pārvalde, kultūras nams, bibliotēka un vietējais feldšeru vecmāšu punkts. No valdības piešķirtās tā sauktās pagastu apvienošanās naudas (200 000 latu) daļa izmantota telpu kosmētiskajam remontam. Durvis un logi nomainīti pērnajā rudenī. Par valsts līdzekļiem remontēta arī Grāveru pamatskola, kas sagaidījusi jaunus logus, durvis, jumta segumu un elektroinstalāciju klasēs un kabinetos.

No Grāveriem līdz novada centram Aglonā — 10 kilometri, līdz Krāslavai — aptuveni 20 kilometri, līdz Preiļiem — 30. Autobusi kursē pāris reizes dienā, darīšanas pilsētu iestādēs var pārspēt nokārtot, bet, ja nav personīgās automašīnas, jāterē visa diena. Stāstot par pagasta ļaužu ikdienas dzīvi, pārvaldes vadītāja nelolo ilūzijas, ka iekļaujoties novadā, jau pēc pāris gadiem Grāveri zels un plauks. Taču viņa cer, ka izmaiņas būs, un noteikti uz labo pusi. Vēl ir tik daudz neizmantotu iespēju.

Statistika ir skopa, Grāveru pagastā reģistrētas tikai sešas zemnieku saimniecības, pārējās — piemājas saimniecības.

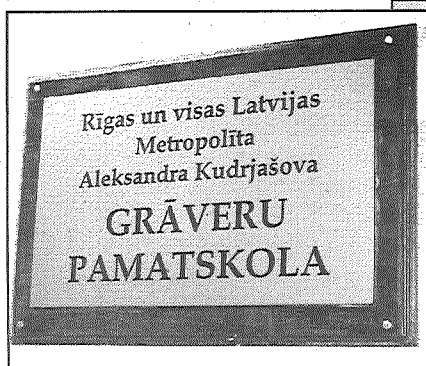
Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Skola seko laika garam

Norvēģu palīdzības sūtījumā saņemtās mēbeles, noformējumā — Latgales keramiķu darbi, liels pareizticīgo baznīcas kalendārs par metropolītu Aleksandru, bērnu zīmējumi, floristikas veidojumi, — tāda uzkrītoša dažādība vērojama Aglonas novada Grāveru pamatskolā.

Taču Eiropas Savienības simbolika, ja arī tāda skolā kaut kur ir, apmeklētājās vietās acis negadījās. Tomēr skolas direktore Elfa Islamgarajeva par sevi radīja pozitīvu priekšstatu kā ziņoša, enerģiska, mūsdienām atbilstoša izglītības iestādes vadītāja. Skola nosaukta Rīgas un visas Latvijas metropolīta Aleksandra Kudrjašova vārdā, šis nosaukums izlasāms arī uz plāksnes pie ieejas. Šogad pareizticīgo baznīcas galvam metropolītam Aleksandram, kas pagājušā gadsimta 50. gados mācījis Grāveru pamatskolā, atzīmēta 70 gadu jubileja, tāpēc skola pēc vienošanās ar viņu sagatavojusi šādu dāvanu — iestādi nosaukusi metropolīta vārdā. Plāksni atklāja 21. novembrī, kad vietējā pareizticīgo baznīcā notika plaši svētki.

Grāveru pamatskolas ēka pēc tipveida projekta uzbūvēta 1936. gadā, šeit skola atradusies visu laiku, savulaik, kad mācījās metropolīts, tā bija pat vidusskola. Tagad gan audzēkņu skaits ir visai mazs, tajā mācās 34 skolēni, vēl 10 piecgadīgie un sešgadīgie iziet pirmsskolas sagatavošanu. Iepriekšējā vasara aizvadīta stresā un neziņā par to, vai skola netiks slēgta. Jaunās novada domes lēmums tomēr bijis skolai labvēlīgs,

taču vairāki ilggadēji un pieredzējuši skolotāji sakarā ar likmju samazināšanu aizgāja no darba. Lai varētu realizēt obligātās izglītības programmas, novada pašvaldība un Grāveru pagasta pārvalde skolai piešķīra papildus finansējumu. Tomēr skolotājiem apmaksāta tiek tikai stundu vadīšana. Vairākas klases: 1. un 3., 6. un 9., 7. un 8. ir apvienotas, bet 5. klasi nebija, kam pievienot. Taupības nolūkā arī skolas bibliotēka apvienota ar pagasta bibliotēku. Mājturības, sporta, mūzikas stundas vada skolotāji no citām novada skolām. Patī direktore māca latviešu valodu un literatūru mazākumtautību klasēs.

Grāveru pamatskola ir divplūsmu skola. Sākumskolā mācības notiek valsts valodā, 6. – 9. klasē — krievu valodā, priekšmetus mācot bilingvāli. Pamatskolas absolventi līdz šim bieži vien izvēlējušies turpināt mācības vidusskolās, bet šī gada deviņi esot noskaņoti ātrāk apgūt profesijas, mācoties arodskolās.

Skolā darbojas rokdarbu un sporta pulciņi, kā arī neliels koris. Vairs nepastāv dramatisks pulciņš, nav arī pašpārvaldes. Audzēkņi ar labiem panākumiem

● Grāveru pamatskolas direktore Elfa Islamgarajeva (no labās) kopā ar pirmsskolas izglītības grupas bērniem un viņu skolotāju Ilonu Ivanovu. Foto: A.Šņepsts

piedalās mājturības, latviešu, angļu, krievu valodas olimpiādēs. Iepriekšējos gados pašvaldība regulāri apbalvoja skolēnus, kas guva godalgotas vietas.

Direktore kopā ar Aglonas novada domes plānotāju sagatavoja projektu Sorosa fonda — Latvija (SFL) izsludinātajā konkursā «Pārmaiņu iespēja skolām» un guva atbalstu. Iegūtais finansējums ir ļoti liels atbalsts mazajai skolai. Pirms tam gan tika uzklauti visu pedagogu viedokļi, ko skola varētu darīt. Nolemts organizēt datoru lietošanas apguves, angļu valodas, latviešu valodas, floristikas kursus, ansambli, rīkot nodarbības saskarsmes un lietiskās etiķetes apgūšanai, vasaras

nometni bērniem. Pašlaik notiek datoru iepirkuma procedūra. Kursos var mācīties gan pieaugušie, gan bērni. Lielu piekrišanu jau ieguvuši floristikas kursi, ko apmeklē 22 dalībnieki, kā arī deju pulciņš divām vecuma grupām. Tiek veidots arī skolas un pagasta muzejs.

Pēdējā laikā izmaiņas piedzīvojis arī skolas izskats. Veikts remonts par līdzekļiem, ko pagasts saņēma kā apvienošanās naudu, kaut arī vajadzību šajā jomā vēl daudz. Ēka tiek apsildīta ar malces krāšņu apkuri, tāpēc apkures izdevumi pārāk lielu robežu pagasta budžetā nerada, arī telpās vienkārši.

Atbalstīts arī cits skolas sagata-

votais projekts, kā rezultātā tiks iegūti papildus datori un interaktīvā tāfele. Jau divus gadus skolā par projekta līdzekļiem organizētas vasaras nometnes un dažādas aktīvas atpūtas nodarbības. Kontakti tiek uzturēti arī ar metropolītu, ar kura atbalstu bērni iepazīna citas sakrālās celtnes savā reģionā. Ar viņa palīdzību atrisināti arī daži citi jautājumi.

Par pusdienām skolā jāmaksā 30 santīmi. Esot sātīgas un bagātīgas. Kas vēlas, var pieteikties arī launagam. Skolas dārzā kopgaldam izaug gurķi, sīpoli, zaļumi, dārzeņus uzdāvina arī vecāki.

Mācās arī skolas pedagogi, izmantojot iespēju pārkvalificēties un saņemt ES stipendiju.

Kultūras iestādēs pozitīvas pārvērtības

Aglonas novada Grāveru pagasta apmeklējums bija kā ceļojums laikā atpakaļ, deviņdesmito gadu sākumā, kad kolhozi ar garantētajām darba vietām beidza pastāvēt, un cilvēkiem bija jādzīvo tālāk un jaunam.

Ar grūtībām, tomēr Preiļu rajona pagastos un ciematos ar laiku sākās atdzimšana, pozitīvas pārvērtības, un pašreizējo situāciju pat nesalīdzināt ar to, kā vēl šodien dzīvo Grāveros, bijušajā Krāslavas rajonā. Uzturoties šajā ciematā, nepameta doma, ka pie atpazīšanas vainojamas arī kaimiņu rajona vadošās instances, jo Preiļu rajona vadība tomēr ļoti daudz enerģijas ieguldīja, mācot, izglītojot un «bikstot» pašvaldību darbiniekus projektu izstrādē, finansējuma piesaistīšanā, struktūrfondu apgūšanā, vienvārdsakot, — attīstībā. Neslēpsim, ka, atgriežoties no Grāveru pagasta labi koptajā Aglonas pagastā, nācās aizdomāties arī par to, kāpēc Aglonai šis «laulības» bija vajadzīgas, un cik ilgs laiks paies, līdz izdosies Grāveru infrastruktūras līmeni tuvināt Aglonas vai pārējo bijušā Preiļu rajona pagastu centru līmenim.

Arī Grāveru pagasta bibliotēka atsauc atmiņā pagātnei. «Novadnieka» žurnālistu acīm šeit gan pavērs jaunas, svaigi remontē-

● Grāveru pagasta bibliotēkas bibliotekāre un tautas nama vadītāja Raisa Bižāne stāstīja, ka ar prieku izmanto iespēju piedalīties Preiļu galvenās bibliotēkas organizētajās Latgales bibliotekāru apmācībās, kā arī tiešu metodisko palīdzību savas bibliotēkas sakārtošanai atbilstoši mūsdienu principiem.

tas telpas, arī daļa no grāmatu plauktiem bija tikko kā sagādāti, tomēr izbrīnu radīja sistēma, pēc kādas plauktos atrodas grāmatas, un kāda sen bibliotēkās vairs nav skatāma. Arī elektroniskā kopkataloga veidošana tikai tagad uzsākta. Bibliotekāre, viņa arī tautas nama vadītāja, Raisa Bižāne, latviešu valodā runā ar grūtībām, raits stāstījums sanāca tikai krievu valodā. Bibliotekārei un bibliotēkas vadītājam, kas todien atra-

dās novada centrā, par abām vienu amata likme.

Grāveru pagasta teritorijā ir tikai viena bibliotēka, oficiāli — arī tautas nams, kas realitātē nozīmē tikai vienu lielāku zāli bez skatuves, ko vienlaikus skola izmanto kā sporta zāli, tāpēc telpā ir gan basketbola grozi, gan arī aizsargrežģi logos. Bibliotēka un zāle gadus desmit atrodas pielāgotā bijušā bērnudārza ēkā. Ciemata centrā izdomolēts bijušais kultū-

ras nams, tā kāpnes noaugušas ar biezu sūnu kārtu. Savulaik nonācis privātipašumā, bet tā arī palicis neapsaimniekots.

Grāveru bibliotēkas telpās un tautas nama zālē nule beigušies remontdarbi. Pārkarototies uz jaunajiem darba apstākļiem, veikta arī novecojušo grāmatu norakstīšana. Varētu norakstīt vēl vairāk, taču tagad nav līdzekļu jaunu iegādei, un baidāties vispār palikt bez grāmatām, teica Raisa. Bibliotēkā šogad ir 97 lasītāji, dienā šeit iegriežas 5 – 7 cilvēki pēc grāmatām, taču lielāka piekrišana pieciem datoriem, kas iegūti projekta «Trešais tēva dēls» ietvaros. Vecākie iedzīvotāji tos izmanto bankas rēķinu kārtrošanai, jaunieši mācībām, arī izklaidei. Tāda brīža nav, kad bibliotēkā nebūtu apmeklētāju, sacīja Raisa. Piekrišana arī periodiskajiem izdevumiem, ko abonē, ņemot vērā lasītāju vēlmes. Nākamajam gadam preses izdevumu abonēšanai gan piešķirti tikai 140 lat. Diemžēl šogad palikušas neizmantotas Bērnu žūrijas iespējas jaunu grāmatu iegūšanai.

Stāstot par bibliotēkas aktivitātēm, bibliotekāre minēja pērnā gadā sarīkoto atceres pasākumu dzejnieka Ojāra Vācieša piemiņai, vasarā — ziedu vainagu izstādi, ko gatavoja bērni, kā arī citus

nelielus pasākumus. Bibliotēkā nodarbinātības projekta ietvaros strādā darbiniece, kas, braucot ar skolēnu pārvadāšanas autobusu, nogādā grāmatas pagasta attālāko vietu lasītājiem. Grāmatas tiek izsniegtas autoveikala apstāšanās vietās.

Arī par kultūras dzīves norisēm stāstījums visai iss. 18. novembrim vēltis sarīkojums šogad nav noticis, jo tajā laikā remontēja tautas nama zāli. Pašlaik tiek gatavots Ziemassvētku koncerts, uz ko lūgšot ciemos arī amatierkollektīvus no Aglonas un Kastuļinas pagastiem. Grāveru pagasta tautas namā darbojas sieviešu vokālais ansamblis ar nosaukumu «Dāmas labākajos gados», kura repertuārā ir latviešu, latgaļu un krievu dziesmas. Šogad darbošanos pārtraukusi dramatiskā kopa sakarā ar to, ka nav finansējuma vadītāja darba apmaksai. Katru gadu notiek jaunības svētki, kuros sveic pilngadniekus, un tos galvenokārt rīko jaunieši paši. 30. maijā ik gadus svinīgos apstākļos notiek arī bērības svētki. Ziemassvētkos tautas namā ir plašāka svinēšana: eglīte pirmsskolēniem, skolēniem un pieaugušajiem, pēc tam — Jaungada diskotēka. Reizi gadā uz balli tiek aicināti pensionāri.

Pēti sava pagasta vēsturi

Grāveru vēsturi ilgāka laika periodā pamatīgi izpētījis pamatskolas skolotājs Igors Platonovs. Sākot stāstījumu, viņš gan informē, ka runās krievu valodā, un tā arī notiek. Žurnālistes uzdotos jautājumus valsts valodā viņš saprot daļēji, bet vietējā vēsture tiek izklāstīta krieviski.

Dzimis Grāveru pagastā, mācījies vietējā skolā, absolvējis Daugavpils Pedagoģisko institūtu, maģistra darbu sagatavojis par tēmu «Politiskās šķelšanās sākums Krievijā 17. gadsimta vidū». Iegūts teicams vērtējums, kā arī saņemta rekomendācija darbu izdot, un 2001. gadā grāmatīņa tūkstoš eksemplāros arī ieraudzījusi dienas gaismu. Igors Platonovs ir arī vairāk nekā 50 publikāciju autors Latgales preses izdevumos un rakstu krājumos par vēsturiskām tēmām. Informācijas apjoms joprojām paplašinās, jo tiek iegūtas jaunas rakstiskas liecības par dažādiem vēstures posmiem.

Grāveri pirmo reizi rakstos pieminēti 1836. gadā, kad te izvietotās karaspēka daļas vajadzībām tika uzcelta pareizticīgo baznīca, tāpat kā Lipinišķos, Šķeltovā un Majinovkā. Kareivji lielākoties bijuši vietējie iedzīvotāji, pieņēmuši pareizticību, draudze ievērojami paplašinājusies. Pēc krievu cara Nikolaja I nāves šī tendence kļuvusi ievērojami vājāka, bet 1861. gadā netālu uzbūvēts vecticībnieku lūgšanu nams, un pareizticīgo draudze Grāveros samazinājusies.

19. gadsimta beigās, kad karaspēka daļa Grāverus bija pametusi, te uzskaitītas tikai 15 mājas, no kurām divas piederēja katoļiem, divas — trīs vecticībniekiem, pārējās pareizticīgajiem. Nabadzīgajā draudzē svētie tēvi bieži mainījušies, kamēr te ieradies garīdznieks Ščinslovičs, kas nodibinājis draudzes skolu, centies uzlabot dzīves apstākļus, veicinājis attīstību. 1894. — 1895. gadā te tīkusi atvērta arī Kovaļovu tautskola, kas vēlāk nosaukta par Upītes

● Grāveru pamatskolas skolotājs Igors Platonovs teicami pārzina vietējo vēsturi.

tautskolu, plašākai sabiedrībai.

Abas skolas turpinājušas pastāvēt arī pēc Piekta gada revolūcijas un pēc Pirmā pasaules kara, kad Latvija jau bija kļuvusi neatkarīga valsts. Upītes tautskola darbojās līdz pagājušajam gadsimta piecdesmito gadu vidum. Trīsdesmitajos gados uzbūvēta pašreizējā Grāveru pamatskolas ēka.

Iedzīvotāju sastāvs Grāveros veidojās pārsvarā no krieviem un baltkrieviem, jo pagājušajam gadsimta 70. — 80. gados te uz dzīvi apmetās daudz ieceļotāju no Baltkrievijas, kas strādāja vietējā Grāveru sovhozā. Grāveri bija tā centrs. Bija izvērsusies arī samērā plaša celtniecība. Ziedu laiki piedzīvoti astoņdesmitajos gados, kad te dzīvoja daudz jaunatnes, darbojās ansambļi, notika plaši sarīkojumi.

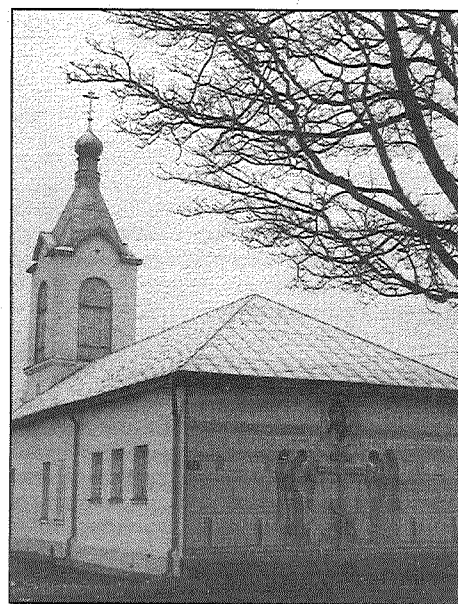
Kā cēlies nosaukums «Grāveri» Igors Platonovs neņem skaidrot. Informācijas par to nav, kaut arī uz seniem kapu pieminekļiem atrodami uzvārdi «Grāvers». To

mēr, pārļaujot 1897. gada iedzīvotāju sarakstus, tādi uzvārdi neesot sastopami. Varbūt tas atvasināts no vārdiem grāvis vai grava, jo ciemats atrodas pie ezera. Populārāki uzvārdi cittauniešiem ir Bižāni, Eizvertiņi, Miceviči, Lipski, Račiki, Eksti, krieviem — Skorodihini, Belogrudoci, Čučini un citi, vairāki no tiem veidojušies vēl 17. gadsimtā, kad dzimcilvēkus nosauca pēc viņu piederības muižniekiem.

Piedzīvotas arī izvešanas. Igors Platonovs izpētījis, ka 1940. gadā uz Sibīriju izvesti aizsargu organizācijas vadošie darbinieki, kā arī pārticībā iedzīvojušies zemnieki.

No Latvijas Enciklopēdijas

Grāveru pagastā nozīmīgākie kultūras pieminekļi: Belogrudovas — Eglu pilskalns, Rāgeļu pilskalns, Slobodas Pijikovaja gora, Slobodas Starij Zamok, Belogrudovas — Eglu senkapi, Grāveru senkapi I, Grāveru senkapi II. Pagastā ir deviņas kapsētas: Belogrudovas, Grāveru, Kovaļovas, Lipsku, Pizānu, Raginsku, Rāgeļu, Slobodas un Trūpu kapi. 2000. gadā dzīvoja 733 iedzīvotāji: 49,2 procenti krievu, 35,6 procenti latviešu, 11,6 procenti baltkrievu, 1,4 procenti ukraiņi.

● Svētā erceņģeļa Mihaila Grāveru pareizticīgo baznīca.

Igoram Platonovam ir plašas zināšanas ne tikai par Grāveriem, bet arī tālāku apkārtni, viņš prot aizraujoši stāstīt. Jau 15 gadu vecumā sācis sastādīt savas dzimtas koku, pierakstot vecmāmiņas stāstīto. Viņas stāstījums bijis gandrīz precīzs, par ko Igors pārliecinājies vēlāk, kad salīdzinājis vecmāmiņas sniegtās ziņas ar iedzīvotāju reģistru. Savulaik arī audzēkņiem mācījis veidot dzimtas kokus, apzināt senčus. Taču tagad daudziem bērniem ir nepilnas ģimenes, trūkst viena vai otra no vecākiem, vai arī viņi ir pieņēmti audžuģimenē. Šiem bērniem tēma par dzimtas izcelsmi ir sāpīga, tāpēc skolotājs, 9. klases audzinātājs, tagad šim jautājumam nepieskaras.

Vajag saglabāt optimismu

leilgušais rudens un tumšās, drēgnās dienas cilvēkus nomāc. Ja neturēsies drūmumam pretī, var pavisam *saskābt*. Tā prāto Grāveru pagasta iedzīvotājs, runātīgais Ivans Vasiļjevs, ko sastapām ciemata centrā, kad viņš, nokārtojies darīšanas, lēnā, bet stingrā soli devās uz savu automašīnu, lai brauktu mājās.

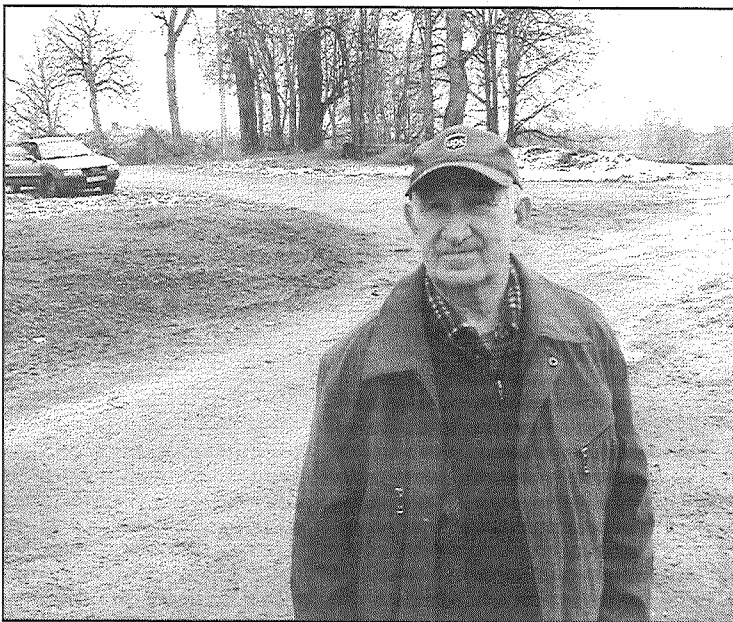
Sarunas ar cilvēkiem, mazpazīstamiem un pavisam svešiem, žurnālistiem vienmēr ir saistošas. Tieši šādās sarunās var noprast, kāda situācija valda apkārtnē, kāds ir cilvēku noskaņojums un ko viņi domā par notiekošo. «Vēl jau šogad Grāveros skola darbojas. Kas būs nākamgad — slēgs vai neslēgs? Pagasta pārvaldei ir savs autobuss, gan jau izvadās bērnus uz mācībām un mājup, bet Grāveros bez skolas būs skumji,» saka sastaptais pensionārs. «Atceros savu bērnību. Līdz Upītes skolai bija trīs kilometri. Vēlāk, kad mācījās Grāveros, — jānosolo septiņi kilometri. Dienā kājām staigāju turp un atpakaļ. Nekas traks, viss bija labi, lai gan manā bērnībā nebija ne mašīnu, ne tādu ceļu, kā tagad. Ziemā slēpes pie kājām, un uz priekšu. Mūsdienu bērni, man liekas, izlutināti, negrib lieku soli pāspert.»

Sirmāis kungs par agrāko dzīvi

Grāveros stāsta ar prieku. Tās ir viņa bērnības un agras jaunības atmiņas. Pa vidu daudz kas dzimtajā pusē noticis bez viņa, jo lielākā daļa mūža aizvadīta Ogrē. Kāpēc atgriezies? «Dzimtās vietas sauca atpakaļ. Aizgāju pensijā un nodomāju, ko es tur pilsētā darīšu? Atgriezos, lai mūža nogali pavadītu mājās. Tās cilvēkam ir tikai vienas, kur piedzimis.»

Ivans Vasiļjevs ir autovadītājs ar 40 gadu stāžu. Stūrējis kolhozā, 11 gadus braucis uz *ātrajiem*, pēdējos 20 gadus bijis šoferis autobāzē. Citreiz automašīnas kabīnē nācies pavadīt dienu un nakti no vietas. Kamēr jauns, vēl nekas, bet vēlāk dikti sāpējusi mugura no nebeidzamās kratīšanās pa bedrainajiem ceļiem. Mēnesi nogulējis slimnīcā, muguras sāpes dakteri noņēmuši, arī kuņģa čūlu izārstējuši. Paldies Dievam, kopš 1966. gada ne viena, ne otra kaite pārlietu nav mocījusi. Tagad gan citas vainas piemetušas, ārsti konstatējuši diabētu, regulāri jālieto insulīns, bet pensionārs tādēļ *nesaspringst*, ir pilns optimisma un apgalvo, ka joki un jautrs garastāvoklis esot labākās zāles. Jā, un vēl aktīva darbošanās nelielajā saimniecībā.

«Turu gotiņu, zirdziņu — gan piena produkti galdā, gan dārzu varu apstrādāt un šur tur aizbraukt pajūgā,» viņš stāsta, lai gan šoreiz uz centru atbraucis ar

● Agrāk — šoferis, bet tagad brīvs cilvēks jeb pensionārs Ivans Vasiļjevs pēc ilgiem tūluma aizvadītiem darba gadiem atgriezies dzimtajā pusē Grāveros. Nu var atļauties pēc sirds patikas nodoties vaļaspriekiem — medībām un makšķerēšanai.

automašīnu. «Es savā mūžā esmu *nobraucis* divus pilnīgi jaunus personīgos *moskvičus*. Bet pirms pāris gadiem iegādājos «Audi». Tā man pirmā ārzemniece, bet teikšu tā — pavisam cita lieta. Ibraukt daudz ērtāk un patīkamāk, i jāremontē nav tik daudz, kā agrākie braucamie. Žēl, ka lauku ceļi pagastā ir sliktā stāvoklī. Ja sākas lietavas vai ziemā sniegs, tad labāk jūgt zirgu ratos.»

Latgalē cilvēki ir atklāti, atvērti katram pretimnācējam. Arī Ivans Vasiļjevs neslēpj, ka skumst. Dēls jau piekto gadu tālu projām. Aizbraucis uz Angliju, atradis labu darbu un dzīvo netālu no Londonas. Rudenī solījies, ka pirms Jaungada atbrauks apciemot, taču nu ciemošanās atlikta uz janvāra sākumu. «Vai agrāk

varēju iedomāties, ka dēls dzīvos svešā valstī?» tēvs jautā un pats arī atbild. «Ne prātā nenāca... Tāpat nevarēju ne nosapņot, ka būs tādi mobilie telefoni, kas visu laiku kabatā, ka varēšu jebkurā brīdī ar viņu sazināties.» Jēbkurā brīdī — tas nozīmē, ka arī tad, kad devies makšķerēt, blītkot vai medībās. Tās esot lietas, kurām viņa sirds jau gadu gadiem *piesieta*. Mežs, ūdeņi, svaigs gaiss, daba, galu galā arī sports, ko vecam cilvēkam vairāk vēlēties. «Mednieks esmu kopš 1955. gada, nesen — 1966. gadā — atmetu smēķēšanu, tagad piekopju veselīgu dzīvesveidu,» pensionārs teic un jautri smejas par to, ka sagādājis pārsteigumu. «Ar īpašām trofejām nevaru lepoties. Medības ir viena vienīga loterija, ej nu sažini, vai briedis ar skaistiem ragiem iznāks tev pa šāvienam, vai citam medniekam.»

Aprunājamijs arī par situāciju, kādā nonākusi valsts, par to, ko avīzēs raksta. Grāverietis izvēlas krievu valodā iznākošos laikrakstus. Tagad vislabprātāk lasot «Latgales Laiku», kur plašāka informācija par Latgales notikumiem. Gribētos vairāk zināt, kas notiek jaunajā Aglonas novadā. Varbūt te regulāri sāksot iznākt pašiem sava avīze? Cilvēkus nevarot turēt kā mežā un atstāt neziņā.

Dāvana pašam sev 50. dzimšanas dienā — 50 kilometru skrējieni

● Jubilejas skrējiena finišs pilsētas stadionā. Leonīds Valdons ir apmierināts ar sasniegto un apgalvo — sākt skriet nekad nav par vēlu. Foto no L.Valdoņa personīgā albuma

Sporta pasākumu organizētājs Preiļu novada domē, treneris un pieredzējušais sportists Leonīds Valdons sagādājis dāvanu sev pašam 50 gadu jubilejā un pārsteigumu draugiem, sarīkojot 50 kilometru maratonskrējieni apkārt Preiļiem.

Leonīds teic, ka neesot bagātu svētku galdu cienītājs, vēl jo vairāk tagad, krīzes laikā, kad nopelnīto iespējams lietderīgāk izmantot. Bet *trako* ideju noskriet kilometru par katru nodzīvoto gadu aizguvis no režisora Anša Epnera, kurš savulaik tādu dāvanu sev pasniedzis, skrienot pa Bīķernieku mežu. Leonīds ieminējis par to saviem draugiem sportistiem, kuri ideju *uzķēruši*, un pāris dienu laikā viss noor-

ganizēts uz to labāko — ar pieturas punktiem, kur skrējiena laikā iemalkot siltu tēju, ar līdzjutēju atbalstu un dēla Renāra uz ugunsкура vārīto zupu pēc veiksmīga finiša.

Lai ilga skrējiena nebūtu vienušķis, izstrādāts maršruts apkārt Preiļiem piecarpus kilometru garumā. Deviņas reizes apkārt pilsētai plus riņķis pa stadionu — 50 kilometri noskriet! Ceļā pavadītas četras stundas un 30 minūtes. Izrādās, soli soli ar jubilaru visus garos kilometrus turējušies arī viņa draugi, garo distanču cienītāji Normunds Ivzāns un Aigars Salenieks. Pirmos 10 kilometrus tēvu skrējienā atbalstījis arī dēls Renārs, finiša taisnē — meita Ilva, spēkus izmēģinājuši arī citi — Feoktists un Andis Pušņakovi, Kaspars Pinups, Iveta Belouso-

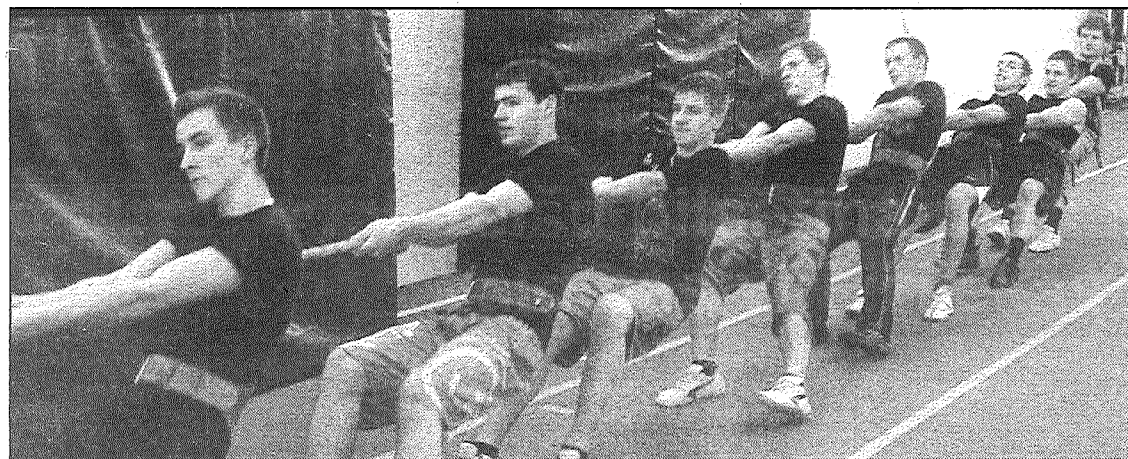
va, Sandis Šķēps. Uzmundrinājums ceļā saņemts arī no tiem, kuri veikuši jubilejas riņķi apkārt pilsētai velosipēdu seglos.

Leonīds Valdons zināms arī kā dažādu citu ar garo distanču skriešanu saistītu pasākumu dalībnieks. Savulaik piedalījies dienāktī ilgā skrējienā. Pēdējā laikā iecienījis SIA «Sportlat» rīkotās sacensības izturības sporta veidos, kur komanda «Preimes krukļi» 25 komandu konkurencē šogad ierindojusies astotajā vietā. Leonīds atzīst, ka gada laikā noskrienot 2000 līdz 2500 (!!!) kilometrus. Un šim attālumam vēl jāpieskaita daudzie kilometri, kas pierādēti ar velosipēdu.

Spēku, izturību un ērtas kedas arī turpmāk!

L.Kirillova

Rudzātiešiem virves vilkšanā reģionā nav konkurentu

● Rudzātu jaunsargu komanda virves vilkšanas sacensībās nodemonstrēja, ka šajā sporta veidā ir nepārspējama komanda.

Rudzātu vidusskolas komanda — jaunsargi — izcīnīja pirmo vietu Latgales novada jaunsargu virves vilkšanas sacensībās, kas notika Preiļu 2. vidusskolas sporta manēžā.

Sacensībās pavisam piedalījās septiņas komandas — pa divām no Balvu un Jēkabpils reģioniem, viena no Daugavpils un divas Preiļu 312. jaunsargu vienības komandas. Rudzātieši, kas šim sporta veidam — virves vilkšanai — pēdējo gadu laikā pievērsušies ļoti nopietni un guvuši otro vietu pat Latvijas čempionātā, bija nepārspējami, stāstīja 312. jaunsargu vienības instruktors Jānis Pintāns, bet godam turējās arī Preiļu Valsts ģimnāzijas komanda, kas

ieguva ceturto vietu, pavisam nedaudz atpaliekot no trešās vietas ieguvējiem. Ģimnāzijas puīšiem tās bija pirmās sacensības.

Rudzātu komandā cīnījās Ēriks Zalāns, Andis Vārpsalietis, Guntars Vaivodis, Juris Rubens, Artūrs Rubens, Raivis Vārpsalietis, Nauris Dolgais, Jānis Anspoks. Sacensības organizēja Preiļu jaunsargu vienība.

Šim sporta veidam nevajag daudz inventāra, vienīgi virvi un telpas, bet vasarā var trenēties ārā, sacīja Jānis Pintāns. Savukārt lauku puīši treniņiem, kad neesot pretinieka komandas, vilkšanai izmantojot pat traktorus.

Vakardien, 14. novembrī, Rēzeknē notika Latgales jaunsardzes gada noslēguma pasākums, kas iepriekšējos gados notika Rī-

gā, visiem Latvijas jaunsargiem kopīgi. Labākie no jaunsargiem saņēma Jaunsardzes apbalvojumus. Pirmās pakāpes atzinības zīme piešķirta Preiļu vienības jaunsargam Jurim Loginam (Preiļu Valsts ģimnāzija), otrās pakāpes atzinības zīme — Dāvim Pastaram (Rudzātu vidusskola). Preiļu jaunsargu vienība apbalvota arī par izcīnīto trešo vietu jaunsargu ierindas skatē, kas notika Lāčplēša dienai par godu Rēzeknē. Vienībai apbalvojums nopelnīts arī par panākumiem akcijā «Apzināsim Lāčplēša ordeņa kavalierus», kuras laikā Preiļu jaunsargi apmeklēja Steķu, Mālkalnu, Veiguru, Līvānu draudzes kapsētas Līvānu novadā, kur atdusas apbalvotie Latvijas brīvības cīnītāji.

L.Rancāne

PELĒČU PAMATSKOLĀ

Balva — ekskursija pa Latgali

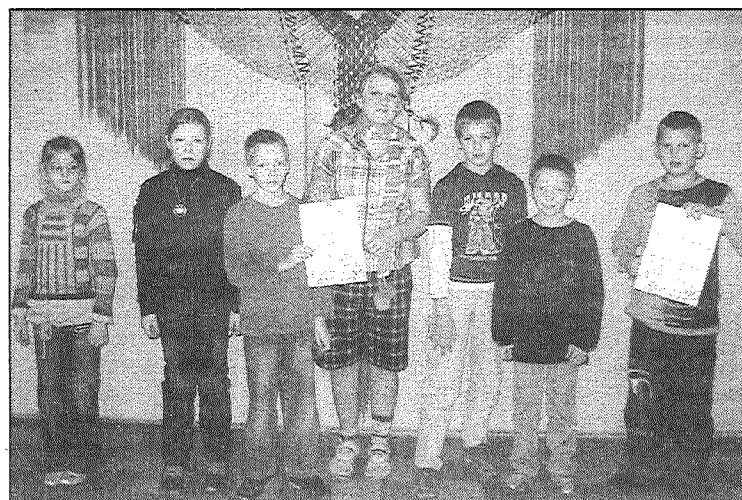

● Pelēču pamatskolas skolēni ar savu skolotāju pēc Karošu muzeja apskates.

Pelēču pamatskolas 3. – 4. un 9. klases skolēni izbaudīja jauku vienas dienas ceļojumu pa Latgali. Kā informēja Pelēču pamatskolas sākumskolas skolotāja Ruta Dzene, šo braucienu viņi bija nopelnījuši kā balvu par uzvaru ierindas skatē, kas notika par godu Latvijas armijas 90. gadadienai. Skatē piedalījās 2. – 9. klašu skolēni. Visi bija nopietni gatavojušies, padomājuši gan par komandas noformējumu, gan sasaukumi vai dziesmu. Komandas kapteiņi svinīgi ziņoja par ierašanos uz skati skolas vecāku padomes priekšsēdētājam Ivaram Kivriņam. Žūrija par labākajām atzina 3. – 4. un 9. klases komandas, kas nopelnīja apmaksātu ekskursiju.

Pelēču skolēni apmeklēja Karošu muzeju Daugavpils rajonā un Ledus halli Daugavpilī. Karošu muzejā stāstījums par koka darbiem un materiālu sagatavošanu sevišķi saistošs likās 9. klases zēniem, kas labprāt darbojas kokapstrādes pulciņā savā skolā. Bet jaunākos skolēnus visvairāk sajūsmīnāja priekš uz ledus, jo daudziem tā bija pirmā slidošana Ledus hallē, un arī ziemas jaukumi šogad vēl nebija izbaudīti.

Pepija Garzeķe pārbauda zināšanas matemātikā

● Pepija Garzeķe kopā ar centīgajiem jaunajiem matemātiķiem.

Vienā no mācību dienām skolā ieradās Pepija Garzeķe, kas 1. – 5. klases bērņus aicināja uz Matemātikas pēcpusdienu. Bērņi bija ļoti atsaucīgi, un drīz vien izveidoja četras komandas: «Matemātiķi», «Reizrēķinu tabula», «Veiklie matemātiķi» un «Matemātika — 6». Komandas sacentās «zivju zvejošanā», ātrajās stafetēs, atjautības uzdevumu risināšanā un Pepijas drauga Robinsona sūtījuma atšifrēšanā. Īpaši uzdevumi bija sagatavoti komandu kapteiņiem. Viscīnīgākais kapteinis bija Valdis Dmitrijevs.

Komandas saņēma diplomus, katrs dalībnieks — lineālu un konfektes.

Kā informēja skolas matemātikas skolotāja Ināra Štagere, Pepijas lomā bija iejutusies skolas absolvente Sandra Kozere, kas Daugavpils Universitātē apgūst sākumskolas skolotājas profesiju un Pelēču pamatskolu izvēlējusies par prakses vietu.

Ieteikumi transportlīdzekļu īpašniekiem, kā kontrolēt savus izdevumus

No nākamā gada valdība ir iecerējusi paaugstināt ikgadējo nodevu vieglajiem automobiļiem, motocikliem, tricikliem un kvadricikliem, kā arī noteikt izmaiņas maksājumu periodiskumā, kas nozīmē, ka nodeva būs jāmaksā katru gadu, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis būs veicis valsts tehnisko apskati vai nē, informē Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību daļa.

Nodeva būs jāmaksā arī par iepriekšējiem gadiem, ja tā nebūs maksāta un transportlīdzeklis būs bijis reģistrēts uzskaitē Latvijā. Šai normai nebūs atpakaļejoša spēka un tā sāks darboties tikai no 2011. gada un neattieksies uz senāku laiku kā 2010. gadu. CSDD neatbild par nodokļu un nodevu politiku valstī, kā arī nav šīs nodevas ierosinātājs, taču uzņēmums piedāvā iespēju nodevu samaksāt jebkurā no CSDD nodaļām visā Latvijā. Skaidrojam, kā lietderīgāk ielānot izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļu ikgadējo nodevu. Transportlīdzekļu reģistrā šobrīd ir daudz transportlīdzekļu, kas, spriežot pēc tehniskās apskates datiem, jau sen vairs nepiedalās ceļu satiksmē, bet nav noņemti no uzskaites.

Ļoti daudzi cilvēki sen ir pārdevuši savu transportlīdzekli, bet nav līdz galam nokārtojuši jautājumus, kas saistīti ar transportlīdzekļa īpašnieka maiņas reģistrāciju, vai arī tiem pieder transportlīdzeklis, kas gadiem stāv sētnalē un nav vairs lietojams. CSDD

piedāvā iespēju fiziskām personām bez maksas uzzināt visu informāciju par sevi kā transportlīdzekļa vadītāju un par sev piederošajiem vai turējumā esošiem transportlīdzekļiem, izmantojot e-pakalpojumus, kas pieejami CSDD mājas lapā — www.csdd.lv. Pierēģistrējoties e-pakalpojumiem, informācija būs pieejama jebkurā laikā, un jebkurš transportlīdzekļa īpašnieks varēs sakārtot situāciju, lai tam nebūtu jāmaksā par transportlīdzekļiem, kuri netiek izmantoti. Turklāt reģistrā piedāvātā informācijā skaidri būs redzamas visas pēdējās darbības, kas ar transportlīdzekli veiktas.

Vēlami pievērst uzmanību, ka pat, ja transportlīdzeklis ir lietojams, bet netiks kādu laiku izmantots ceļu satiksmē, ir iespējams maksāt ikgadējo nodevu tikai par to laiku periodu, kurā transportlīdzeklis reāli piedalās ceļu satiksmē. Piemēram, kabrioleta īpašnieks ilgāku laiku ar to nebrauks, vai arī motocikla īpašnieks vēlas braukt tikai trīs mēnešus gadā — šajos gadījumos ir iespējams pārtraukt transportlīdzekļa reģistrāciju uz laiku, nodotot transportlīdzekļa numura zīmes (maksā par pakalpojumu — Ls 2,12) un maksāt ikgadējo nodevu par konkrēto laiku, kad transportlīdzeklis tiks izmantots.

Tos transportlīdzekļus, kas vairs nav braukšanas kārtībā vai pat iznīcināti, ir jānoraksta. Tas izdarāms šādos veidos.

✓ Vieglos automobiļus, kravas automobiļus ar pilnu masu līdz

3500 kg, triciklus un kvadriciklus, ar kuriem reģistrā darbības nav veiktas pēc 2004. gada 1. oktobra (piemēram, tehniskā apskate), kā arī pārējos transportlīdzekļus, ar kuriem darbības var būt veiktas arī pēc minētā datuma, var norakstīt, ierodoties kādā no CSDD nodaļām — nepieciešama vien transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība un numura zīmes, bet — ja to nav, pietiks ar transportlīdzekļa īpašnieka iesniegumu. Apliecinājuma par transportlīdzekļa norakstīšanu maksa — Ls 1,75.

✓ Lai norakstītu vieglos automobiļus, kravas automobiļus ar pilnu masu līdz 3500 kg, triciklus un kvadriciklus, ar kuriem reģistrā darbības veiktas pēc 2004. gada 1. oktobra, transportlīdzekli jānodod apstrādes uzņēmumam, kurš pēc transportlīdzekļa pieņemšanas apstrādei viena mēneša laikā noraksta to CSDD (apstrādes uzņēmumu sarakstu varat atrast CSDD mājas lapā — www.csdd.lv).

Nemot vērā paredzētās izmaiņas saistībā ar transportlīdzekļu ikgadējo nodevu, CSDD ierosinās noteikt to, ka īpašnieks varēs norakstīt arī tos transportlīdzekļus, kuri gājuši bojā vai iznīcināti laikā no 2004. gada 1. oktobra līdz 2009. gada decembrim. Tas dotu iespēju nākotnē izvairīties no nodevas maksāšanas par reāli neeksistējošiem transportlīdzekļiem. Šis priekšlikums vēl jāsaplāno ar ieinteresētajām ministrijām.

Nodevas likmes iespējams atrast CSDD mājas lapā — <http://www.csdd.lv/?pageID=1259828248>.

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

PREIĻU IECIRKNĪ

Dzērumā brauca ar velosipēdu

Piedalīties ceļu satiksmē alkohola reibumā, pat ja stūrējama ir velosipēds, nedrīkst. To neievēroja kāds 29 gadus vecs Līvānu iedzīvotājs. Policijas darbinieki viņu reibumā apturēja 6. decembrī, braucot pa Rīgas ielu. Vainīgajam tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Autovadītāls aizbēga, pametot auto un cietušo pasažieri

7. decembrī Riebiņu pagasta teritorijā ceļa Viļāni — Preiļi — Špoži 30. kilometrā pagaidām nenoskaidrots vadītājs, braucot ar automašīnu BMW, nebija izvēlējis drošu kustības ātrumu. Auto nobrauca no ceļa un ietriecās telefona līnijas stabā. Negadījumā cietusi pasažiere, kāda 1941. gadā dzimusi sieviete. Medicīniskās palīdzības sniegšanai viņa tika nogādāta slimnīcā. Taču automašīnas vadītājs aizbēga, pametot liktena varā gan bojāto automašīnu, gan cietušo līdzbraucēju. Policija noskaidro negadījuma apstākļus.

Trīs pusaudži kunga prātā

Alkoholisko dzērienu lietotāji kļūst gados arvien jaunāki. To apliecina arī sekojoša informācija par notikumu Līvānos. 7. decembra vakarā Rīgas ielā policijas darbinieki sastapa trīs nepilngadīgus jauniešus, kuri atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Tie bija kāds 17 gadus vecs jauniešs un divas 14 gadus vecas meitenes. Policijas darbinieki pusaudžiem sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolus.

Nozagtas saimniecības lietas

Nerimst zādzības. Tā 9. decembrī kāds Riebiņu novada Rušonas pagasta iedzīvotājs konstatēja, ka ir uzlauzta viņam piederošā dzīvojamā māja un saimniecības ēkas. Zagļi tur bija paņēmuši dažādus saimniecības priekšmetus. Policijā par notikušo uzsāks kriminālprocesu.

KRĀSLAVAS IECIRKNĪ

Zog un laupa

5. decembrī Asūnes pagastā kādā veikalā pagaidām nenoskaidrota persona nozaga astoņas pudeles ar alu aptuveni astoņu latu vērtībā. 8. decembrī Krāslavā, Vienības ielā, nezīnāmas personas, izsitot durvju stiklu, no kādam vīrietim piederošās automašīnas nozaga automagnetolu. Tajā pašā naktī no automašīnas Raiņa ielā nozagta vēl viena automagnetola. Naktī no 7. uz 8. decembrī Krāslavā, Raiņa ielā, nozagta kādai sievietei piederošā automašīna VW Golf. Par visām šīm zādzībām uzsākti kriminālprocesi.

9. decembrī Krāslavā divi vīrieši maskās, piedraudot ar nazi, izdarīja laupīšanu kādā degvielas uzpildes stacijā, kur paņēma preces un naudu. Policija operatīvi reaģēja un jau pēc divām stundām Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki kopā ar Krāslavas iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas darbiniekiem aizturēja divus, 1978. un 1961. gadā dzimušus, vīriešus. Abi aizturētie agrāk ir vairākkārt sodīti, tajā skaitā arī par laupīšanu. Policijā uzsāks kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 176. panta 2. daļas. Turpinās izmeklēšana.

BALVU IECIRKNĪ

Nozāģēja balstus un noņēma vadus

4. decembrī, apsekojot elektrolīniju Viļakas novada Kupravas pagastā, tika konstatēti, ka nozāģēti astoņi līnijas balsti un astoņos posmos noņemti alumīnija vadi, kuru kopējais svars ir aptuveni 108 kilogrami. Materiālā zaudējuma apmērs — aptuveni 236 latī. Policijā uzsāks kriminālprocesu.

Laupīšana saimnieka klātbūtnē

6. decembra vakarā Balvu pagastā no kādam piedesmitgadīgā vīrietim piederošās mājas trīs nenoskaidrotas personas, ignorējot saimnieka klātbūtni, nolauzīja televizoru un radioaparātu. Tika uzsāks kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 176. panta 2. daļas. Veicot operatīvās meklēšanas pasākumus, policijas darbiniekiem izdevās noskaidrot vainīgās personas. Tie ir 1984., 1987. un 1991. gadā dzimuši jaunieši.

Vienam no laupītājiem — 1991. gadā dzimušajam jauniešim — 7. decembrī tika piemērots drošības līdzeklis, viņš nodots policijas uzraudzībā. Neskatoties uz notikušo, tās pašas dienas vakarā jau ar citiem līdzdalībniekiem viņš izdarīja jaunu tāda paša rakstura noziedzīgu nodarījumu. Balvos kādā daudzdzīvokļu nama pagalmā viņš piekāva divus jauniešus, kuri dzimuši 1984. un 1992. gadā, atņēma viņiem mobilos telefonus. Laupīšanas rezultātā 1984. gadā dzimušais telefona īpašnieks guva miesas bojājumus un griežas pēc medicīniskās palīdzības. Policijas darbinieki nekavējoties uz aizdomu pamata aizturēja vēl divas personas — 1977. gadā dzimušu vīrieti un 1987. gadā dzimušu jauniešu. Visi trīs aizturētie ir agrāk sodīti. Kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

LUDZAS IECIRKNĪ

Cerēja apbruņoties, bet nonāca apcietinājumā

Naktī uz 4. decembrī ap pulksten 5.25 Ludzā, Skolas ielā, kādā veikalā nostrādāja apsardzes signalizācija. Notikuma vietā policijas darbinieki konstatēja, ka veikalam izsists loga stikls un nozagtas trīs pneimatiskās šautenes, gāzes pistole, gāzes pistoles patronas (50 gabali), elektrošoka ierīce un gāzes baloniņš. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, rīkojoties operatīvi un profesionāli, policijas darbinieki drīz vien aizturēja divus Ludzas novada iedzīvotājus — 1990. un 1991. gadā dzimušus jauniešus. Visas nozagtas šautenes un gāzes pistoles patronas tika atrastas. Abām personām piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Zināms, ka jaunieši jau agrāk bijuši policijas redzeslokā. Turpinās izmeklēšana.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

LABĀKĀ satiksmes drošības skola Latvijā — DRAVNIĒKU pamatskola

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sabiedrisko attiecību daļas speciālisti informē, ka starp 18 Latvijas labākajām satiksmes drošības skolām, kuru pedagogi 2010. gada janvārī dosies uz satiksmes drošības izglītības centru «Autostadt» Wolfsburgā (Vācijā) kā pirmā tiek nosaukta Riebiņu novada Dravnieku pamatskola.

Šogad CSDD rīkotajos izglītības projektos — Latvijas Jauno satiksmes dalībnieku forums un konkurss «Gribu būt mobils!» — iesaistījās 252 skolas, kas ir aptuveni 30% no visām Latvijas skolām. Svarīgi, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šo satiksmes drošības tēmai atvērtu skolu audzēkņu

zināšanu līmenis ir krietni audzis, par ko liecina arī bērnu sasniegumi, iegūstot 1. vietu Eiropas Jauno satiksmes dalībnieku forumā, kā arī saņemto atbilstu kvalitāte konkursā «Gribu būt mobils!».

Dravnieku pamatskola konkursā «Labākā satiksmes drošības skola» uzvarēja, iegūstot 140 punktus. Konkurence bija sīva, jo otrās vietas ieguvēji no Kārļa Milenbaha Kandavas vidusskolas atpalika tikai par vienu punktu.

Konkurss mērķis bija veicināt satiksmes drošības jautājumu mācīšanu sākumskolas un pamatskolas klasēs. Janvārī arī pedagogiem būs iespēja Vācijā smelties kolēģu pieredzi satiksmes drošības jautājumu mācīšanā.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes decembrī		
LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS BŪTĪBA
15. decembrī pulksten 10.00	Valērijs Zujevs	KL 180.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
15. decembrī pulksten 14.00	Ivo Kligis, Valdis Māliņš	KL 175.p.3.d., 231.p.2.d., 176.p.3.d., 180.p.2.d., 176.p.2.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
16. decembrī pulksten 10.00	Vitālijs Ūbele	KL 231.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja huligānismu, rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību
21. decembrī pulksten 10.00	Ainārs Šņornieks	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu, iekļūstot dzīvoklī
29. decembrī pulksten 10.00	Baiba Paukste	KL 180.p.1.d. — apsūdzēta par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu

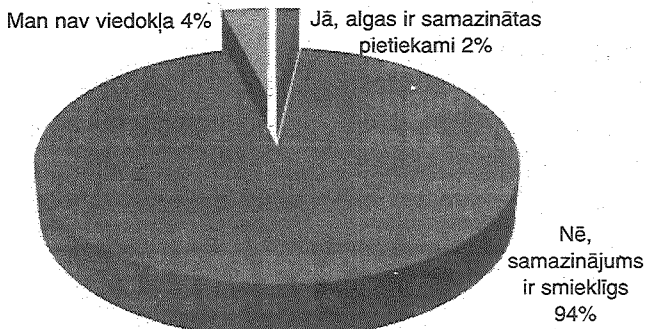
Preiļu rajona tiesas informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

Aptaujas rezultāti internetā

(no 7. līdz 13. decembrim)

Vai Saeimas deputātu algu samazinājums ir atbilstošs?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 17. decembrim.

T															
ā															
i															
r															
.															

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopēts un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Mēness kalendārs

16. decembris. 30. Mēness diena (sākas 09:22). 1. Mēness diena (sākas 14:03). IV-I Mēness fāze (jauns). Strēlnieks. Ļoti laba, tīra un gaiša diena. No šīs dienas var būt atkarīgi vesela mēneša panākumi. Jauns Mēness cikls tikai sākas, tāpēc šajā dienā ir ļoti labi kalāt plānus visam mēnesim uz priekšu un sapņot. Šīs dienas plāni un sapņi noteikti piepildīsies, tomēr tikai tad, ja jūsu nolūki ir tīri un nav saistīti ar jauna vēlēšanu citiem, ar atreibību. Nelabus plānus pirmajā Mēness dienā

perināt ir bīstami, tie var novest pie nelaimes. Šis ir tas gadījums, kad nevajag rakt bedri citam, lai pats tajā neiekristu. Savukārt visi tīrie un gaišie sapņi un plāni, ja tos detalizēti pārdomāsit un pēc iespējas ilgāk iztēlosieties, vēl jo vairāk tad, ja tie atbilst jūsu īstenajām vēlmēm un vajadzībām un patiešām jums ir svarīgi, būtībā bez jūsu iejaukšanās mēneša laikā piepildīsies. Tik neparasta ir šī pirmā Mēness diena — maģiska diena, kurā visas vēlmes piepildās kā uz burvju mājienu. Šajā dienā ir ļoti labi piedot visiem pārdarījumiem. Tas jums izdosies vieglāk nekā citās dienās, turklāt patīrīs jūsu plānu īstenošanos. Tomēr jaunas darbus šajā dienā uzsākt nevajag — apmierinieties ar plāniem un sapņiem. Nav ieteicams ēst ļoti karstu un pikantu ēdienu. Šīs dienas sapņi nav smagi.

17. decembris. 2. Mēness

dienu (sākas 10:03). I Mēness fāze. Mežāzis (sākas 00:32). Ja jums ir nosliece uz skopulību, šajā dienā tā var izpausties. Kā rīkoties? Neļaujiet vaļu šim netikumam, bet, tieši otrādi, centieties būt dāsnis. Pasniedziet kādam (varbūt arī sev) dāvanu, aizdodiet naudu, izdaliel nevajadzīgas mantas — viss atmaksāsies, viss ar uzviju atnāks atpakaļ. Jaunus nopietnus darbus joprojām nevajag uzsākt, turpiniet pārdomāt savus plānus krāt spēkus to īstenošanai. Izņēmums: var uzsākt fiziskās kultūras nodarbības un jaunu zināšanu apguvi. Šajā dienā var rasties vilka apetīte. Nevajag pārēsties ar kaut ko tādu, kas pagādās pa rokai, taču nevajag arī sev atteikt neko patiešām iekārotu. Intuīcija jūs nepievilks: šajā dienā pēc savām sajūtām varat precīzi noteikt, kuri ēdieni jums veselīgi, kuri — kaitīgi. Ko gribas, — tas veselīgs. Kas negaršo, —

kaitīgs. Starp citu, tas attiecas arī uz cilvēkiem. Šajā dienā skaudri sajūtīsiet, ar kuriem cilvēkiem vajag kontaktēties, bet ar kuriem — ne. Vēlams izvairīties no konfliktiem un vētrainām emociju izpausmēm. Sapņi nav nopietni, tiem nevajag ticēt.

18. decembris. 3. Mēness diena (sākas 10:31). I Mēness fāze. Mežāzis. Ja līdz šim sapņojāt un kalāt plānus, tad tagad pienācis laiks rīkoties. Pasivitāte šajā dienā nav ieteicama un ir pat bīstama. Pasīvs cilvēks cietīs sakāvi un var pat iegūt traumas — gan fiziskas, gan dvēseliskas. Šajā Mēness dienā gaisā virmo agresija. Noskaņojieties uz pašaisardzību, ja negribat kļūt par upuri. Šajā dienā sevišķi spēcīga ir organisma iekšēja enerģija, tāpēc jums pietiks spēka gan pašaisardzībai, gan jaunu darbu uzsākšanai, gan tam, lai iesaistītos cini-

ņā. Šajā dienā ieteicams uzņemt lielu, intensīvu fizisko slodzi, citādi visa jūsu uzkrātā enerģija, ja paliks neizmantoja, «sarūgs» jūsos, un tas jums būs kaitīgi, var cīnīties iekšējie orgāni, sākties slimības. Šajā dienā var uzsākt savdabīgu «kaulu tīrīšanu» ar lauru lapu novārījumu: uz 2 glāzēm ūdens ņem 20 vidēja lieluma sausas lauru lapas un uz lēnas uguns 20 minūtes pavāra; lieto pa 1/2 glāzei 3-4 reizes dienā; kurss no 5 līdz 7 dienām (konsultējieties ar ārstu). Labi doties uz pirti un izvīst uz lāvas. Šīs Mēness dienas sapņi reti piepildās, taču var kļūt par savdabīgu jūsu spēku pārbaudi. Piemēram, jums vajadzēs ar kādu cīnīties. Kāds būs iznākums — uzvarēsiet vai lūgsiet žēlastību? Ja sapņi pēkšņi nobīsies, nav liela nelaime: pēc pamošanās «izdzivojiet» sapni vēlreiz savā iztēlē tā, lai būtu jums vēlāmās beigās.

«Ziemassvētku zeķītes» — 200 Preiļu novada mazuļiem

13. decembrī, šogad jau četrpadsmito reizi, uz tradicionālo Ziemassvētku pasākumu «Ziemassvētku zeķīte» Preiļu sieviešu kluba dalībnieces aicināja novada mazuļus vecumā līdz diviem gadiem.

Sperot nedrošus soļus vai klēpi kopā ar tētiem, mammām, vecvecākiem, brāļiem un māsām, ķipari pulcējās Preiļu kultūras nama zālē, kur viņus izklaidēja draudzīgie ceļotāji Zaķis un Suns, bet Ziemassvētku dziesmiņas skandēja mazie dziedātāji skolotājas Dainas Ertes vadībā.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu sieviešu kluba dalībniece Ineta Liepniece, šogad uz pasākumu «Ziemassvētku zeķīte» bija aicināti 200 mazuļi no visa plašā šosavas izveidotā novada: 10 — no Aizkalnes pagasta, 12 — no Saunas pagasta, 17 — no Pelēču pagasta, 19 — no Preiļu pagasta un 142 — no Preiļu pilsētas. Iepriekšējos gadus par svētku rīkošanas finansiālo pusi atbildīgas bija pašas sieviešu kluba dalībnieces, bet šoreiz, iesniedzot projektu, tika gūts Hipotēku bankas finansiālais atbalsts 250 latu apmērā. Par šiem līdzekļiem bērniem tika sagādāts cienasts — konfektes, mandarīni, piparkūkas.

Adītas un tamborētas, vienkrāsainas un rakstainas zeķītes novada bērniem gādāja Preiļu sieviešu kluba dalībnieces Aina Kravale, Elita Jermolajeva, Sandra Nau-

Četrpadsmito reizi notikušais Preiļu sieviešu kluba rīkotais pasākums «Ziemassvētku zeķīte» šogad pirmo reizi iepriecināja mazuļus ne tikai no Preiļiem, bet visa novada, arī no Saunas, Pelēču, Aizkalnes un Preiļu pagasta sētām. Bērnu un vecākus sveica (no kreisās) Hipotēku bankas Preiļu filiāles vadītāja Evģenija Leonoviča, Preiļu sieviešu kluba dalībniece Ineta Liepniece un kluba prezidente Elita Jermolajeva.

movā, Lilita Seile, Veronika Lazdāne, Elizabete Vilcāne, Marija Švābe, Natālija Pizele, Dace Kivleniece, Diāna Pastare, Viktorija Šmukste, Inta Pauņa un citas rokdarbnieces. Lai mazuļu kājiņas būtu siltas,

pašaditas zeķītes dāvāja pensionāre Marija Madelāne, līdzekļus cienastam ziedoja arī Anitra Poplavska. Tāpat Ineta Liepniece teic siltu paldies par atbalstu un palīdzību sabiedriskajam centram «Aizkalne» Janīnas

Māmiņām no daudzkrāsainā zeķīšu klāsta acīs žilba, tāpēc mazuļiem pašiem bija ļauts izvēlēties sev tīkamāko adījumu. Foto: L.Kirilova

Bečas vadībā, Pelēču pagasta pārvaldes vadītājai Ivetai Stašulānei un sociālajai darbiniecei Silvijai Šņepstei, Saunas pagasta sabiedriskajam centram «Nianse» Veronikas Bogotās vadībā, kā arī pensionāru biedrības pārstāvēm no Preiļu kultūras centra vadībai.

L. Kirilova

Inovātas biznesa idejas piedāvā vidusskolēni

Latvijas Kara muzejā Rīgā notika Jauno uzņēmējdarbības līderu forums, kurā vidusskolēni no visiem Latvijas reģioniem prezentēja savas inovatīvās biznesa idejas un kopā ar ekspertiem debatēja par dažādām ar uzņēmējdarbību un ekonomiku saistītām tēmām. Forums vienlaikus bija arī noslēguma pasākums šoruden notikušajiem vidusskolēnu debašu konkursiem visā Latvijā.

Jauno uzņēmējdarbības līderu forumu rīkoja SIA «Firma L4» Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) īstenotās un ERAF un ES līdzfinansētās «Inovātas uzņēmējdarbības motivācijas programmas» ietvaros ar mērķi rosināt vidusskolēnus analizēt un pētīt aktuālās ekonomikas un biznesa problēmas Latvijā un veicināt viņu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā jau iespējami drīzā nākotnē.

Forumā jaunieši uzklusēja ekspertu viedokļus par dažādiem ar uzņēmējdarbību saistītiem jautājumiem un vēlāk, izvēloties vienu no sešām darba grupām, iesaistījās interaktīvās debatēs par sev interesējošo tēmu ar tās ekspertu.

Pēc debatēm skolu komandas no visas Latvijas prezentēja savas inovatīvās biznesa idejas, stāstot par piedāvāto produktu vai pakalpojumu, pamatojot tā aktualitāti, definējot mērķauditoriju, izklāstot, kādā veidā tas tiks reklamēts un ieviests tirgū, un nosakot, cik lielas investīcijas nepieciešamas, lai īstenotu biznesa ideju, un kā tās plānots piesaistīt.

Piedāvāto ideju vidū bija gan pilnīgi jauni un neredzēti produkti un pakalpojumi, gan jau esošs tirgus piedāvājums, taču jaunā formā un kvalitātē. Vidusskolēni prezentēja videokonferenču nodrošināšanas pakalpojumu, pieskārienjutīgu sabiedriskās ēdināšanas apkalpošanas sistēmu, autoritūpniecības atjaunošanas priekšlikumu Latvijā, tualetes papīra izmantošanu reklāmas nolūkos, klēpjatora un diktofona apvienojumu vienā ierīcē, lai skolēni un studenti varētu efektīvi sekot līdzi nodarbībām un veikt pierakstus, u.c. idejas.

Gan žūrija, gan pasākuma organizatori, «Firma L4», atzina, ka jauniešu idejas biznesa attīstīšanai bija patiesi radošas, tāpat – uzņēmējdarbībai Latvijā nākotne ir. Par inovatīvāko ideju žūrija apbalvoja Siguldas Valsts ģimnāzijas komandu un tās prezentēto ideju par furfurola ražotnes izveidi Latvijā. Šo vielu var iegūt no organiskām vielām un naftas produktu vietā izmantot gumijas, plastmasas un citu materiālu ražošanā. Skolēni uzsvera, ka šādam produktam būtu liels eksporta potenciāls, kas patlaban ir īpaši nozīmīgi.

Ar atzinību tika novērtēta Jelgavas 4. vidusskolas komandas ideja «Ar sērskociņu pret globālo sasilšanu» – par sērskociņu, kas dedzināms no abiem galiem, pilnībā izmantojot koku, kas parasti tiek nodedzināts tikai līdz pusei.

Savukārt skatītāju simpātijas balvu ieguva Iecavas vidusskolas komanda ar ideju par minisensoru «Kevins», kas nosaukts filmas «Viens pats mājās» galvenā varoņa vārdā. Minisensors tiek piestiprināts pie lietām, kas visbiežāk zūd, piemēram, atslēgām, un, ja tās nozūd, ar mobilo tālruni iespējams noteikt to atrašanās vietu.

Atraktīvākās idejas balvu žūrija piešķīra Valmieras Valsts ģimnāzijas komandai par prezentāciju «Nacionālie instrumenti uzņēmējdarbības veicināšanai» – jaunieši nepiedāvāja konkrētu biznesa ideju, bet gan ar humoru apspēja tautas pasaku tēlus, ko uzņēmēji varētu izmantot biznesā, piemēram, vērdu, āzi, kas dēj zelta olas, «Galdiņ, klājies», gredzenītiņu, kas aizved uz laimīgo zemi u.c.

Kopumā Jauno uzņēmējdarbības līderu forumā piedalījās 14 komandas no dažādām Latvijas skolām, pārstāvēt Rīgu, Jelgavu, Valmieru, Pāvilstu, Siguldu, Dobeli, Līvānus, Iecavu un Skaistkalni. Forumā noslēgumā jaunieši īpaši priecājās par ziņu, ka šādus ar uzņēmējdarbību un inovācijām saistītu forumus LIAA plāno rīkot arī turpmāk.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

SIA «INVEX FONDI» piedāvā biznesa uzsākšanai līdz 52 000 LVL termiņā līdz 8 gadiem, kā arī īstermiņa aizdevumu pret ķīlu līdz 10 000 LVL. Tālr. 64624663.

Pārdod

bērnu ratiņus. Cena Ls 45. Ļoti labā stāvoklī. Tālr. 27190241;

AUDI 80 (1982. g. izl., bez TA, labas riepas, var rezerves daļām. Ls 150). T.26641501;

TOYOTA PREVIA (1992. g. izl., 2,4 l, minivens, benzīns, elektro, CD, tumši sarkanā krāsā, TA līdz 10.2010.). T.29463376;

TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855;

VOLVO S 40 (2001. g. izl., 1,6, benzīns, tumši zilā krāsā). T.26885276;

ĶIRURGA PRAKSE PREIĻOS

No 17. decembra ķirurgē Daina PLIČA uzsāk privātpraksi poliklīnikas «Lāzers» telpās Preiļos, Raiņa bulvārī 7.

Darba laiks Preiļos:

- Pirmdien, trešdien, piektdien 10.00 – 16.00;
 - Otrdien, ceturtdien 15.00 – 18.00.
- Tālr. uzziņām 26557137

Darba laiks Līvānos (slimnīcā):

- Otrdien, ceturtdien 11.00 – 13.00.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas. Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Makšķerēšanas un pirotehnisko izstrādājumu veikals Līvānos, Rīgas ielā 87 līdz 31.12.2009. g. visu precī makšķerniekiem tirgo ar 40% atlaidi.

Vislētākie logi Preiļos.

Tālr. 28673992.

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.

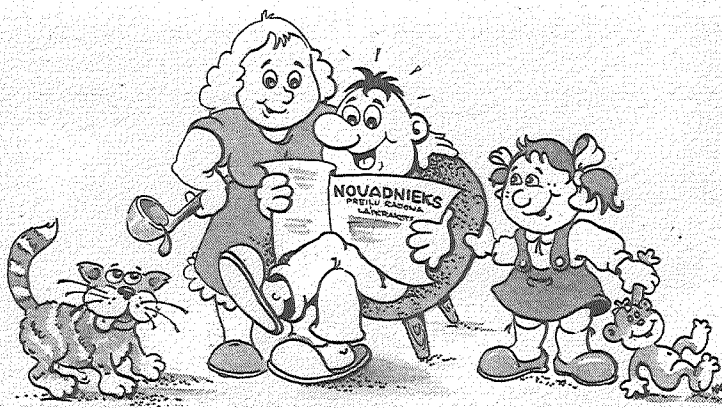
Tālr. 25441183, 28609904.

GODĀTIE ABONENTI!

Turpinās preses abonēšana 2010. gadam:

- līdz 25. decembrim – pasta nodaļās ar interneta pieslēgumu;
- līdz 25. decembrim – internetā www.pasts.lv;
- līdz 20. decembrim – pie lauku pastniekiem;
- līdz 20. decembrim – pasta nodaļās bez interneta pieslēguma;
- līdz 20. decembrim – pa tālruni 67008001 (tālruņa darba laiks no plkst. 7 līdz 22).

- ✓ Abonementa noformēšana Latvijas Pasta nodaļās un pie pastniekiem maksā Ls 0,41 par katru izdevumu.
- ✓ Abonementa noformēšana internetā un pa bezmaksas tālruni 76008001 – bez maksas.

ABONĒT redakcijā ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskas personas, abonējot «NOVADNIEKU» uz visu gadu redakcijā, saņems gada abonementu par 11 mēnešu cenu, t. i., Ls 35,20.

«NOVADNIEKA» viena mēneša abonēšanas cena

- fiziskām personām ir Ls 3,20;
- juridiskām personām Ls 3,99 (cena 2010. gadam samazināta par 25%, salīdzinot ar 2009. gadu).

«Novadnieku» var abonēt arī:

- ✓ internetā mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā «Abonēšana»;
- ✓ zvanot pa tālr. 65307057.

Abonēšanas pakalpojumi redakcijā ir bez maksas.